

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra hudební výchovy

Bakalářská práce

Pěvecký sbor jihočeských učitelek

Vypracovala: Anežka Kružliaková
Vedoucí práce: Mgr. Martin Voříšek, Ph.D.

České Budějovice 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum

Podpis studenta

Anotace/Abstract

Tato bakalářská práce se zaměřuje na Pěvecký sbor jihočeských učitelek. Pod vedením sbormistra Theodora Pártla a sbormistryně Anny Voříškové koncertuje nejen v České republice, ale také v zahraničí. Ve své práci jsem se v jednotlivých kapitolách věnovala historii a specifikům sboru. V příloze naleznete fotografie sboru, koncertní programy a další texty věnované sbormistrovi nebo sboru.

This bachelor thesis is focused on South Bohemian Teachers' Choir. This choir, which is led by choirmaster Theodor Pártl and Anna Voříšková concerts and competes in the Czech Republic and abroad as well. This thesis is divided into chapters, which deals with the history of the choir and its specifics. There are photos of choir, concert programmes and another texts devoted to choirmaster or its choir in the attachment.

Poděkování

Děkuji sbormistrovi Theodoru Pártlovi a paní Janě Pártlové za ochotu při poskytování rozhovorů a archivních materiálů, také sbormistryni Anně Voříškové a člence sboru Aleně Váchové. Poděkování patří i panu Mgr. Martinu Voříškovi, Ph.D. za cenné rady a vedení bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Pojetí činnosti sboru, smysl sborové práce.....	3
3	Založení a působení na Pedagogické škole v Prachaticích (1963-1993).....	6
4	Pokračování na Biskupském gymnáziu v Českých Budějovicích (1994 – 2013) ...	15
5	Sbor za éry sbormistryně Anny Voříškové (2013 – 2017).....	26
6	Organizace v PSJU	31
7	Pěvecká výchova.....	34
8	Nácvik skladby	36
9	Repertoár.....	38
10	Spoluúčinkující	40
11	Osobnost sbormistra Theodora Pártla.....	44
12	Osobnost sbormistryně Anny Voříškové.....	46
13	Alena Váchová, členka PSJU	48
14	Závěr	50
15	Zdroje.....	51
16	Seznam příloh	53

1 Úvod

Pěvecký sbor jihočeských učitelek je sborovým seskupením s dlouholetým působením nejen v České republice, ale proslavil se také účastí na mnoha koncertech a festivalech v zahraničí. Jeho trvání a historie mě zaujala natolik, že jsem se rozhodla získat o tomto sboru více informací a pokusit se o něm napsat bakalářskou práci.

Prvotní motivací se stala častá vyprávění mojí maminky, která vystudovala Pedagogickou školu v Prachaticích a byla také členkou tohoto sboru. Její zážitky a zkušenosti, které tam prožila a získala, mě natolik zaujaly a oslovily, že jsem si přála něco podobného také prožít.

První seznámení se sborovým zpěvem se mi naskytlo již na prvním stupni základní školy v Mirovicích. Mezi zájmovými kroužky byl také nabízen sborový zpěv, a tak jsem se s velkou radostí přihlásila. Tato aktivita mě velice bavila a naplňovala. Nejen, že se prohloubil můj vztah k hudbě a zpěvu, ale také jsem se mohla zúčastnit několika soutěží a poznala jiné sbory, s kterými bych jinak nepřišla do kontaktu.

Při studiu na gymnáziu v Příbrami se mé vzdělávání v hudbě více neprohlubovalo, hlavně kvůli náročnosti výuky ve škole. Po přijetí na Pedagogickou fakultu v Českých Budějovicích jsem se těšila hlavně na zpěv v Univerzitním sboru, na který pravidelně docházím již třetím rokem svého studia. Zpívání ve sboru ve mně vždy vzbudí určitý příjemný pocit sounáležitosti a důvěry jeden v druhého. Je to způsob zdokonalování a překonávání sebe sama, který posouvá hranice našich možností stále kupředu. Po úspěšném provedení určité skladby vždy pocítuji radost z dobře vykonané práce. Myslím si, že tento pocit je nepopsatelný a stojí za to ho prožít.

Pěvecký sbor jihočeských učitelek oslavil v roce 2013 padesáté výročí svého vzniku. Tolikaleté působení sboru může u mnoha lidí vyvolat překvapení, ale u mě zároveň evokuje obdiv nad neuvěřitelnou výdrží a silou pokračovat stále dál. Jen málokterý sbor se může pochlubit tak dlouhou dobou trvání. A co víc, stále pod vedením jediného člověka, zakladatele sboru pana sbormistra Theodora Pártla. Pomyslné žezlo vedení sboru sice oficiálně předal v roce 2013 paní Mgr. Anně Voříškové, ale zkoušek a vystoupení se stále částečně zúčastňuje v roli sbormistra, jak jsem zjistila z návštěv zkoušek a současných koncertů.

V jižních Čechách byl a je PSJU měřítkem vysoké kvality zpěvu a náročnosti pro jiné sbory a pojmem, který je v tomto regionu dobře znám. O jeho vzniku a vývoji bylo napsáno již mnoho kritik, publikací a prací.

Záměrem mé práce je stručné shrnutí vzniku a vývoje sboru. Hlavním tématem se stane období posledních dvaceti let jeho působení, tedy od konce devadesátých let dvacátého století do současnosti. Předchozími obdobími se již podrobně zabývala diplomová práce paní Jany Matějkové z roku 1997. Budu se zabývat organizační strukturou sboru a jeho činností, dále repertoárem, některými vystoupeními a koncerty, osobností sbormistra a jeho významnými spolupracovníky.

2 Pojetí činnosti sboru, smysl sborové práce

Celá kapitola je sepsána z informací z osobního rozhovoru se sbormistrem Theodorem Pártlem.

Každý sbormistr vtiskuje svému sboru osobitost, kterou je specifický a rozeznatelný od ostatních, a jinak tomu není ani u PSJU.

Když v roce 1963 přišel Theodor Pártl vyučovat na Pedagogickou školu v Prachaticích, bylo jeho úkolem vytvořit ze studentek, budoucích učitelek mateřských škol nebo vychovatelek, pro potřeby školy pěvecký sbor schopný veřejného vystupování. Musel vycházet ze skutečnosti čtyřletého studijního cyklu, kdy se zpěvačky po čtvrtém ročníku rozloučí nejen se školou, ale i se sborem. Výhodou bylo, že hudební výchova zde byla jedním ze základních předmětů, ve všech ročnících nejméně o dvou hodinách týdně, což umožňovalo intonační a hlasovou přípravu některých studovaných skladeb.

Stejně důležité jako objektivní podmínky práce jsou také sbormistrovy představy o jeho směřování do budoucna. Od počátku byla Pártlovým záměrem snaha překlenout časové omezení a získávat zpěvačky též jako absolventky k trvalé spolupráci, což vzhledem k bydlišti a později i k pracovnímu zařazení v rozsahu nejen Jihočeského kraje nebylo snadné. Přesto od samých počátků užíval označení Pěvecký sbor jihočeských učitelek (PSJU).

Dalším postupně uskutečňovaným záměrem bylo vytvoření celovečerních koncertů. K tomu bylo samozřejmě nutné vytvořit také stálý repertoár. Dovršením se zřejmě stalo nastudování a provádění Otvírání studánek Bohuslava Martinů spolu s Mistrem Eduardem Hakenem od počátku 70. let do jeho smrti v roce 1996 (celkem 41 společných provedení Studánek včetně nahrání Českým rozhlasem a vydání Pantonem). V rámci výročí B. Martinů v roce 2010 byly Studánky obnoveny s barytonistou Svatoplukem Semem a s recitací Alfréda Strejčka. Postupně pak přibývaly další rozsáhlejší skladby jako kantáta Jihočeskému kraji Fr. Chodury, Stabat Mater Giovanniho Battisty Pergolesiho, mše Charlese Gounoda, Petra Ebena nebo Zdeňka Lukáše, od něho též malé kantáty Lucerna Domini a věnované Miserere mei nebo Písně letních dnů a nocí...

Přitom zvuk původně dívčího, později ženského sboru, je od počátku vyvažován sólovým hlubším mužským hlasem a hudebními nástroji. Vedle obligátního klavíru a

varhan to nejčastěji bývají housle, viola, hoboj nebo fagot. Od působení PSJU na Biskupském gymnáziu v Českých Budějovicích počátkem 90. let přibyly v řadě studovaných skladeb také mužské sborové hlasy. Vzhledem k jejich menšímu počtu tenorové party často zpívají alty. A přes to, že sbor zde zkouší jen jednou za měsíc, každý první pátek odpoledne, dále pokračuje ve své koncertní činnosti.

O dobrém vyznění každého koncertu rozhoduje nejen provedení skladeb a jejich celková dramaturgie, tj. vytvoření logických kontrastů a v jednotě celku přinášet poezii i drama, ale posluchače oslovuje již samotný příchod pěveckého tělesa, vzhled a chování po celou dobu až po odchod z pódia.

Při poslechu Pěveckého sboru jihočeských učitelek a při sledování jeho zkoušek, které mi bylo umožněno, jsem si všimla některých osobitostí, o nichž jsem pak měla možnost se zakládajícím sbormistrem Th. Pártlem konzultovat své postřehy. Od pěveckého sboru žádá vedle technické vyspělosti především hlasovou kultivovanost, aby působil esteticky a byl schopný poeticky promlouvat a vyjadřovat odraz lidské duše – to znamená vyjádřit, co je ve skladbě obsaženo i to, co zpívající sami cítí a prožívají. Základním předpokladem je tedy kromě dobré intonace a rytmu zvukový charakter sboru, vyrovnanost hlasů v jednolité celek a legátový zpěv v dynamických obloucích. (Pro sborový zpěv proto neupřednostňuje zpěvačky se sólistickým zaměřením.)

Dalším základem je práce s dynamikou a barvou zvuku. Za klíčové považuje znělá pianissima a znělá krytá forte, zvl. altů, které jsou dle sbormistra základ sborového zvuku. Naopak ostrý nekrytý zvuk sopránů odmítá jako velmi neestetický. Barva hlasu má být i v krajních polohách vlídná jako přirozený úsměv, bez křečovitosti nebo drsnosti. Pro přesvědčivý přednes je mu rozhodující soustředění zpívajících na sbormistra, na jeho gesta. Proto také vyžaduje přednes interpretovaných skladeb z paměti. Rád cituje svého učitele dirigování Jana Dostala: „Sbor nemůže nedávat pozor, neboť každé provedení je jiné.“ To vše dotváří svéráz sboru, jeho osobitost.

Na otázku, jaké předpoklady by měl mít sbormistr, Theodor Pártl odpověděl: „Především muzikantské a organizační, ale také pedagogické a psychologické, což není snadné, vždy bývá něčeho méně. Také by mu měla být vlastní pevná ruka stejně jako pokora, a hlavně by měl mít rád hudbu, svou práci a zpěváky, s nimiž dotváří hudební dílo. O tom se nemluví, to se vycítí a bývá to rozhodující.“

Umění je mu především sdělením citového obsahu, vázané formou díla. Smyslem hudebního a tedy i sborového umění je pro něho obohacení citového a duchovního života zpívajících i posluchačů a prostřednictvím zvukové krásy citlivější prožívání všedních dnů.

3 Založení a působení na Pedagogické škole v Prachaticích (1963-1993)

K napsání kapitoly sloužily archivní materiály získané od sborníka sboru.

Pěvecký sbor jihočeských učitelek (PSJU) byl založen v únoru roku 1963 profesorem Theodorem Pártlem na Pedagogické škole v Prachaticích. Šedesátá a sedmdesátá léta byla ideálním obdobím pro rozvoj pěveckých sborů v krajích. Dobré hmotné i pracovní podmínky pro sborový zpěv a jeho fungování se staly podnětem k rozvoji této hudební zájmové činnosti.¹ Reprezentaci na celostátních soutěžích Písně přátelství zajišťovalo mnoho dalších pěveckých těles, ale přední místo zaujímal právě prachatický sbor.²

Nejdříve se jednalo asi o padesátičlenný sbor, který se skládal ze studentek prvního a druhého ročníku. Do konce školního roku ještě uskutečnil šest vystoupení včetně krajské přehlídky pěveckých sborů ve Velešíně, kde byla pořízena jeho první nahrávka Českým rozhlasem, a následně vystoupil před otáčivým hledištěm v Českém Krumlově.

Ve školním roce **1963/64** tvořily členskou základnu studentky 2. ročníku učitelského a 1. ročníku nově založeného studia vychovatelství. Sbor si pořídil jednotné světle zelené koncertní šaty a pěvecké stupínky (tzv. praktikáble). V této době získal vlastní znak, kterým je dodnes nota se skřivánkem navržená akademickým malířem Josefem Sahulou, profesorem školy, který se sborem trvale spolupracoval. Významnými spolupracovníky byli také Ing. Vratislav Francl, profesor školy, a Marie Panská, vychovatelka domova mládeže. Z řad zpěvaček se utvořil pracovní výbor, kterému sborník svěřoval některé dílčí organizační úkoly. Postupně vznikala celovečerní program, jehož první část tvořily sborové skladby spojované poezií, závěrečnou obvykle lidové písně a střední část tzv. malé formy (studentské scénky, zpěvy s kytarou, taneční výstupy ...), které byly časem nahrazeny pěveckými a instrumentálními sóly. Ze všech 13 vystoupení tohoto školního roku byly významnější samostatné celovečerní koncerty v Lažišti, Záblatí, v prachatickém divadle a metodická účast na kurzu pro sborníky v Prachaticích.

---

¹ PADRTA, Karel. *Hudba*. České Budějovice: Jihočeské nakl., 1989. s. 121

² PADRTA, Karel. *Hudba*. České Budějovice: Jihočeské nakl., 1989. s. 123

V druhé polovině 60. let PSJU realizoval průměrně 15 až 30 vystoupení ročně. Koncertoval často v Prachaticích, dále v Českých Budějovicích, Vlachově Březí, Lhencích, Vimperku, Litomyšli, Nové Peci, Českém Krumlově nebo v Městském divadle v Písku. V květnu 1965 byl pozván k vystoupení pro prezidenta republiky Antonína Novotného v Českých Budějovicích, zpíval při slavnostním odhalení Ševčíkovy pamětní desky na Národním domě v Prachaticích a v následujícím celovečerním koncertu (univerzitní profesor dr. J. Plavec, DrSc., velmi dobře ohodnotil úroveň sboru) uskutečnil společný koncert s orchestrem českobudějovické Pedagogické fakulty, vedeným doc. Františkem Chodurou, později také s jeho Jihočeským pěveckým sdružením. Společenské události umožnily první chrámový koncert v Prachaticích a zajímavým zpestřením byla účast v několika ročnících krojované historické hry Na Zlaté stezce. Sbor začal také pořádat výchovné koncerty (Strakonice, Prachatice, Vimperk, Toužim, Nový Jičín, Český Krumlov, Dačice ...). Velmi často probíhalo natáčení pro Český rozhlas a později také pro Českou televizi. V květnu 1968 se uskutečnil první zahraniční koncertní zájezd do Schmalkaldenu v tehdejší NDR a v září 1969 na Slovensko (Zvolen, Kováčová, Dudince).

„Úroveň provedení dokázala, že přísně vedený sbor si vytyčil vysoké umělecké cíle. Zvuková plnost a jednotný přednes jsou dokladem intenzivního sborového vzdělávání. Je pozoruhodné, jak sbor, zpívající vše z paměti, reaguje bezpodmínečně na úsporná, ale výrazně diferencovaná dirigentova gesta, a tím vytváří bohatou, výrazově odstíněnou interpretaci.“³

Po absolvování Pedagogické školy v červnu 1966 se některé členky dál podílely na rozvíjející se sborové činnosti. Nastudováním kantáty Otvírání studánek B. Martinů ve školním roce 1968/69 byl dotvořen výhradně sborový program celovečerních koncertů. Současně vznikla spolupráce s amatérským doprovodným smyčcovým kvartetem.

---

³ [autor a název článku nezjištěn], Thüringische Landes-Zeitung 11. 5. 1968, Německo, překlad Slavoj Černý (vzhledem k čerpání ze sbormistrových opisů nebylo vždy možné dohledat všechny bibliografické údaje)

Koncem 60. let vznikla Unie českých pěveckých sborů (UČPS). PSJU se stává jejím členem a jeho sbormistr Th. Pártl na více jak 20 let členem Hlavního výboru v Praze a předsedou Jihočeské oblasti.

V 70. letech si PSJU začal vydobývat svou pozici také na soutěžích a festivalech, kde sklízel mnoho úspěchů. V květnu roku 1970 se uskutečnil 1. ročník soutěžního Festivalu pedagogických škol v Karlových Varech a další vždy po dvou letech. PSJU se zúčastňoval do roku 1980 a střídavě obsazoval 1. nebo 2. místo. Celostátní soutěže byly Písně přátelství a komorní Puškinův památník (Rossiana). Sbor ve všech ročnících vítězně procházel okresními a krajskými koly a řadil se mezi nejlepší v kolech ústředních. Ta se pro Písně přátelství konala v Kladně. Puškinův památník neměl stálé místo konání, ale rovněž přinášel pěkné výsledky (v r. 1978 v Praze sbor získal 1. místo s následným vystoupením v Nitře).

Oblíbené byly nesoutěžní přehlídky jako Národní festival pěveckých sborů v Brně roku 1971, kde PSJU sklídl nečekaný ohlas vedle tradičního PSPU a VSMU, dále Moravské pěvecké slavnosti v Kyjově, Žďáru nad Sázavou (včetně provedení Martinů Studánek na břehu legendárního rybníka Sýkovce), v Kroměříži, Mikulově, Znojmě ..., Setkání pěvců Unie českých pěveckých sborů (Ostrava, Cheb ...), jihočeské festivaly UČPS (České Budějovice, Třeboň, Chlum u Třeboně ...). Vedle častého cestování po Moravě a Čechách se v letech 1973 až 1975 uskutečnily také tři zájezdy do NDR (Neuhaus, Lichte, Mellenbach, Oberweissbach, s televizní účastí Suhl).

Významnou se stala spolupráce se sólistou Národního divadla Mistrem Eduardem Hakenem, celým národem milovaným umělcem, s nímž se první koncert konal 27. června 1972 v prachatickém divadle a až do Mistrovy smrti (12. 1. 1996) se uskutečnilo 68 společných koncertů včetně 41 provedení Martinů Otvírání studánek. Řada sborových skladeb byla PSJU a Mistrovi věnována. Společné koncerty se staly téměř pravidelnými, týž rok to byl Rožmitál pod Třemšínem, 1973 Hluboká nad Vltavou, Písek, České Budějovice, 1974 Vodňany, Praha (Klementinum), 1975 České Budějovice (televizní pořad Naše vlast), Tábor, Volyně, Husinec, 1976 České Budějovice (koncert jihočeských autorů), 1977 Tábor (televizní pořad Hudba pro všechny), 1978 Vodňany, Prachatice, Hluboká nad Vltavou, Husinec, 1979 Praha (Hlahol), Týn nad Vltavou (1. chrámový koncert zde) ...

„Nečekal jsem, že se v Prachaticích, kam jsem se vlastně dostal v životě poprvé a kde je nádherně, setkám s tak vyspělým, s tak citlivým pěveckým tělesem,“ řekl národní umělec Eduard Haken po první zkoušce před společným vystoupením...“⁴

Sedmdesátá léta otevřela PSJU nové obzory příchodem člena Pražských učitelů a vlachovobřezského rodáka Václava Matouška, který obětavě rozmnožoval notové party a zprostředkoval sboru kontakty s holandským a švýcarským sborem. (Na jeho památku se koná ve Vlachově Březí Mezinárodní festival hudebního romantismu s cenou prof. Václava Matouška.) Díky němu byl v červnu roku 1975 PSJU pozván na prestižní International koorfestival v holandském Haagu, kde dosáhl nejvyššího ocenění. Ve své kategorii získal 1. místo a stal se absolutním vítězem festivalu, což potvrdil i závěrečný galakonzert, kde jihočeská lidová píseň U panského dvora v úpravě Františka Chodury sklidila obrovský úspěch. Posluchače i hudební kritiky vedle zde tradiční polyfonie velmi oslovovala hlasová kultivovanost, dynamická šíře, barevnost a procítěnost sborového výrazu.

„První cenu vyhrál Pěvecký sbor jihočeských učitelek z Prachatic, Československo. A právem, neboť tento sbor se zasloužil večer o velké překvapení na pódiu kongresové haly. Tak jako všechny sbory zpíval v koncertní části festivalu výlučně hudbu své země. Ale jak! Pro takový sbor, jako je tento, nemůžeme najít dost superlativů. Dirigent Theodor Pártl je jako malíř, který pomocí mnoha barev a teček vytváří průhledný akvarel, před kterým každý, kdo pro to má cit, zůstane stát s otevřenými ústy. Zpěv sboru je tónově jak technicky, tak umělecky neobyčejně vyspělý, pohybující se na nejvyšší úrovni. Vyvolal bouřlivé ovace, které si vyžádaly přidavky.“⁵

„Hlasová kultura sboru nesla vskutku pečeť výlučnosti. Nebylo by jistě marné, kdyby sbor zůstal v Nizozemí déle, nejlépe jako druh demonstrativního turné.“⁶

Též běžná koncertní činnost pokračovala v plném rozsahu. Podstatně se rozšířila i členská základna, k dopravě sboru bývaly nutné dva autobusy. Nezanedbatelnou

---

⁴ [autor a název článku nezjištěn], Květy č. 50, 16. 12. 1972

⁵ VAN GOOL, Wouter. [název článku nezjištěn], Haagsche courant 26. 6. 1975, Holandsko

⁶ THUISSE, Vim. [název článku nezjištěn], Vaderland 30. 6. 1975, Holandsko

skutečností bylo pořízení nových lehkých skládacích praktikáblů, velmi vhodných pro přepravu, které mohou sloužit dodnes. Počet veřejných vystoupení ročně většinou přesahoval 30, ve školním roce 1973/74 až 38. Často se zpívalo v Prachaticích nebo Českých Budějovicích, dále pak na mnohých místech naší vlasti – Blatná, Písek, Stachy, Volyně, Volary, Lenora, Rožmitál pod Třemšínem, Tábor, Strunkovice nad Blanicí, Ostrov nad Ohří, Sušice (Setkání mládeže), Křemže, Moravský Krumlov, Netolice, Nový Jičín, Kaplice, Č. Krumlov, Třeboň, Hradec Králové, Běloves u Náchoda, Chlumeck nad Cidlinou, Husinec, Větrník, Bechyně, Dačice, Vlachovo Březí, Dub, Mladá Boleslav (Kosmonosy), Roztoky u Prahy, Malšice u Tábora, Kratochvíle (pro Krátký film), Praha (Ústřední klub školství a vědy na pozvání ministra školství), Rumburk, Znojmo, Brloh, Neratovice, Jindřichův Hradec, Šumavské Hoštice, Lidice, Kroměříž ... Také výchovné koncerty pro školy pokračovaly. Sbormistr s částí PSJU provedl několik metodických seminářů hlasové výchovy a řízení sboru (Český Krumlov, Prachatice, České Budějovice). Velmi časté byly přímé přenosy nebo záznamy rozhlasu (také v NDR a Holandsku) i televize. (Např. v roce 1974 vysílal Český rozhlas podle dostupných pramenů PSJU osmkrát, z toho třikrát na celostátním okruhu včetně samostatného medailonu na stanici Vltava.)

„Sbormistru prof. Th. Pártlovi se podařilo v náročném programu ukázat všechny přednosti sboru, spočívající v bezpečné intonaci, zvukové vyrovnanosti a barevném odstínění jednotlivých hlasových skupin a v téměř profesionálně vypracované dynamice. Péče věnovaná hlasové výchově a detailní práce se skladbou získaly sboru působivý a přesvědčivý úspěch.“⁷

Počátkem 80. let končí pravidelná účast PSJU na sborových soutěžích, které vyžadují hodně času studiem povinných skladeb, jejichž další použití bývá většinou problematické. Pokračuje jen účast na národních (Most, Louny, Olomouc ...) a jihočeských přehlídkových festivalech Setkání pěvců.

Sbor se soustřeďuje především na celovečerní koncerty a zahraniční zájezdy. V roce 1982 se uskutečnil koncertní zájezd do Švýcarska (Vevey, Lausanne včetně rozhlasového přenosu), roku 1984 do Maďarska (Kaposvár), následující rok opět do

---

⁷ KOLÁŘ, Jiří. [název článku nezjištěn], Hudební rozhledy č. 8 1976

Švýcarska (Zurich, Vevey) a Rakouska (Perg), v roce 1986 NDR (Schmalkaldy), v roce 1987 Estonsko (Tallin) přes Minsk a Leningrad, dále roku 1988 znovu Holandsko (Rotterdam, Naarden) a v roce 1989 znovu NDR (Schmalkaldy, Wilhelmsburg).

„Publikum bylo uchváčeno v několika sekundách vokálním mistrovstvím jednoho z nejlepších evropských sborů, k němuž není možné zůstat lhostejným. S množstvím odstínů a jemností interpretují se stejnou lehkostí díla odlišných repertoárových oblastí ...“⁸

„Přívabné mladé ženy z Čech při svém koncertu znovu naplnily divadlo až po balkóny. Překvapují obrovskou virtuositou v práci s jednotlivými odstíny. Člověk zůstává okouzlen a unesen hudební kvalitou svěžích hlasů, užívajících pianissim s velkým uměním. Propracovaná artikulace, souzvuk hlasů a přirozená poddajnost v jednotlivých modulacích, to vše povznáší duši. Velmi četné přídávky vyžádané publikem byly měřítkem obdivu a nadšení.“⁹

Osmdesátá léta přinesla začátek spolupráce s profesionálním Doležalovým (později Stamicovým) kvartetem. Po prvním společném koncertě roku 1981 ve Vodňanech probíhalo s ním a s Eduardem Hakenem v českobudějovickém rozhlasovém studiu natáčení LP desky s Otvíráním studánek, vydané v roce 1982 Pantonem a znovu v roce 2009 na kompaktním disku Českou muzikou.

Pokračovaly společné koncerty s Mistrem Hakenem a velmi často také se Stamicovým kvartetem – rok 1980 Volary, Hluboká nad Vltavou, České Budějovice, 1981 Vlachovo Březí, Kardašova Řečice, Týn nad Vltavou, Vodňany, Sezimovo Ústí, Jihlava (vystoupení na prestižním Festivalu vokální tvorby, kde byla též provedena věnovaná kantáta Zdeňka Lukáše Miserere mei), 1982 Dačice, Prachatice, Týn nad Vltavou, 1983 Prachatice, České Budějovice, Praha (Hlahol), Trhové Sviny (premiéra kantáty Františka Chodury Jihočeskému kraji, přepracovaná autorem pro PSJU a Mistra Hakena), 1984 Sezimovo Ústí, 1985 Vodňany (s Marií Glázrovou), Bavorov, Týn nad Vltavou, Prachatice, České Budějovice, Volary, 1986 Strakonice, Kaplice, Hluboká nad

---

⁸ [autor a název článku nezjištěn], Feuille d'Avis de Vevey 28. 6. 1982, Švýcarsko, překlad Slavoj Černý

⁹ [autor a název článku nezjištěn], Riviera, Vevey 1. 7. 1985, Švýcarsko, překlad Slavoj Černý

Vltavou, 1987 Hradec Králové, Týn nad Vltavou, 1988 Prachatice (25 let PSJU), Praha (březen Vinohrady, duben Divadlo hudby s věnovanou kantátou Františka Koníčka Rád vracel bych se), Kratochvíle, Bavorov, Pelhřimov, 1989 Volyně, Zlív, Týn nad Vltavou...

Uskutečnila se velká řada dalších koncertů – Vimperk, Vyšší Brod, Dub, Zdíkov, Nišovice, Sezimovo Ústí, Písek, Veselí nad Lužnicí, Nový Jičín (festival Comeniana), Fulnek (pro Českou televizi), Znojmo ... Obohacením byla také spolupráce s Jihočeským státním orchestrem (Notturna Josefa Myslivečka) s koncerty v Českých Budějovicích, v Českém Krumlově, Volarech a Prachaticích (včetně záznamu televize).

„Koncert PSJU přinesl dar půvabného mládí, bezprostředního, mile přirozeného projevu bez rušivé pěvecké stylizovanosti. Tato prostota a přirozenost je však vždy vázána na maximální kultivaci tónu, propracovaný souzvuk a působivě jemné dynamické odstíny. Jmenovat celou škálu kladů, jimiž sbor díky svému sbormistrovi disponuje, není na omezené ploše možné. Vyzdvihněme tedy dobrou dramaturgii večera, která zachovala jednotu a stylovost, přičemž ukázala velkou šíři repertoáru ... Pokud bych měl něco zvláště akcentovat, volil bych takřka ideální interpretaci české lidové písně. Působí v podání PSJU jako ryzí pramen slohové čistoty.“¹⁰

Dále pokračují výchovné koncerty pro školy (Toužim, Nejdek, Prachatice, Volary, Nový Jičín, Dačice, České Budějovice...), sbormistrovské semináře včetně praktických ukázek (České Budějovice, dvakrát Strakonice...), četné záznamy a přenosy rozhlasu nebo televize. Po vystřídání několika koncertních úborů získal sbor v polovině 80. let nové dlouhé šaty ve třech odstínech modré barvy, které používá dodnes.

Devadesátá léta předznamenal revoluční listopadové události roku 1989 v Praze a následně v naší republice neopakovatelně ovlivnily společenský život v celé jeho šíři. V prachatickém divadle se 21. listopadu konal hudební večer PSJU s Eduardem Hakenem k zahájení národní soutěže pedagogických škol v uměleckém přednesu, při kterém Mistr proslovil jménem účinkujících vlastenecký projev na podporu demonstrujících studentů a všichni společně zazpívali hymnu Kde domov můj. Probouzející se svoboda poznamenávala celou další činnost sboru.

---

¹⁰ FUCHS, Jiří. [název článku nezjištěn], Jihočeská pravda 27. 5. 1983

Chrámový koncert 3. 5. 1990 v kostele sv. Jakuba v Prachaticích s Eduardem Hakenem, věnovaný jeho 80. narozeninám, se setkal s mimořádným ohlasem široké veřejnosti. Další společné koncerty se konaly ve Stachách, Dačicích, Slavonicích, roku 1991 v Německu v Pasově, v Týně nad Vltavou (s Radovanem Lukavským), ve Strunkovicích nad Blanicí, Vodňanech, Jindřichově Hradci, roku 1992 v Českých Budějovicích (pro Biskupské gymnázium), v roce 1993 probíhalo nahrávání Pergolesiho Stabat Mater a dalších skladeb pro CD s Eduardem Hakenem, Stamicovým kvartetem a Alešem Bártou v Písku v koncertní síni Svaté Trojice (vydáno bylo Českou muzikou v roce 2000).

Pokračovaly také ostatní koncerty – Prachatice, Znojmo, Písek, Dačice, Týn nad Vltavou (Stamicovo kvarteto) ..., neubývalo ani výchovných koncertů- České Budějovice, Dačice, Slavonice, Znojmo, Prachatice, Jindřichův Hradec ... Nechybí ani spolupráce s rozhlasem nebo televizí (např. 7. února 1990 vysílala stanice Praha hodinový pořad o PSJU se zvukovými nahrávkami a rozhovory se sbormistrem a členkami sboru).

Náročné bylo koncertní turné 23. 6. – 4. 7. 1990 do Německa (Heidelberg), Anglie (Maidston) a Francie (Lamballe). Kromě zpěvu mohly zpěvačky navštívit mnoho zajímavých míst a památek v Londýně, Paříži, Avignonu, Monte Carlu a dalších.

„Jako dirigent pěveckého sboru nemohu než být nadšen kvalitou tohoto zpěvu. Byli jsme především okouzleni obdivuhodnými nuancemi a fondem citlivých hlasů, z nichž žádný nepřevládal nad druhým. Jak úžasné je slyšet na osmdesát hlasů zpívajících „unisono“, jako by šlo o hru hudebních nástrojů. Je to poprvé, kdy jsme měli možnost naslouchat zpěvu s barvou smyčcového kvarteta nebo s mohutností hry varhan. Více než koncertu jsme byli přítomni lekci z hudby.“¹¹

V dubnu 1991 byl PSJU hostitelem dívčího pěveckého sboru Sympaatti z Finska (společné koncerty v Týně nad Vltavou a Husinci). Reciproční zájezd 22. 6. – 3. 7. do Finska (Tampere, Helsinky) probíhal přes Polsko, Bělorusko, Rusko a zpět přes Švédsko, Dánsko, Německo a všechny okouznil mořem, jezery a severskou přírodou.

Na podzim 1991 začala spolupráce s orchestrem gymnázia v Pasově v Niederburgu při studování kantáty Stabat Mater Giovanniho Battisty Pergolesiho a

---

¹¹ RAULT, Pascal. [název článku nezjištěn], Lamballe 1. 7. 1990, Francie, překlad Slavoj Černý

vyústila ve společné provedení na koncertech v Praze (kostel Sv. Kříže), v Pasově, Prachaticích a Kasslarnu v jarních měsících roku 1992.

Koncem června 1992 proběhl zájezd do Rakouska (Mauls) a Itálie (Impruinetta) s návštěvou Benátek, Florencie, Assisi a Říma včetně Vatikánu (poprvé doprovázel páter Bohuslav Richter).

Ve školním roce 1992/93 sbormistr Theodor Pártl začal vyučovat dějiny hudby a hudební výchovu na Biskupském gymnáziu v Českých Budějovicích a současně v Prachaticích dokončoval maturitní ročníky. Uskutečnilo se proto také několik společných vystoupení s účastí vznikajícího studentského pěveckého sboru gymnázia (České Budějovice, Pasov, Nepomuk ...).

Závěr třicetiletého působení PSJU při tehdy již Střední pedagogické škole v Prachaticích předznamenal zahraniční zájezd do Švýcarska (Liestal, hrob Bohuslava Martinů) a velkolepý mezinárodní sborový festival v Nancy ve Francii 17. – 26. května 1993, spojený s koncerty a krojovaným průvodem městem. Zpáteční cesta z Francie tentokrát nevedla do Prachatic, ale do Alšovy jihočeské galerie v zámku Hluboká nad Vltavou k závěrečnému koncertu, jehož atmosféra v přeplněném sále byla neopakovatelná. (Škoda jen, že Eduard Haken nemohl být po nečekaném úrazu přítomen. Sbor ale doprovázel jeho dlouholetý klavírista Rudolf Zeman.)

4 Pokračování na Biskupském gymnáziu v Českých Budějovicích (1994 – 2013)

Následující období o PSJU, na které jsem se zaměřila, je oproti předchozí kapitole rozpracováno do jednotlivých let působení sboru. Především historie byla již částečně zpracována v jiných diplomových pracích. Veškeré informace byly čerpány z archivu sbormistra.

Na prahu nového roku 1994 pozval Eduard Haken Pěvecký sbor jihočeských učitelek k spoluúčasti na svém televizním celovečerním koncertě 18. dubna v kostele zámku na Zbraslavi. Protože neprobíhaly pravidelné zkoušky sboru, ale Mistrovo pozvání „nebylo možné odmítnout“, obeslal sbormistr absolventky a sbor připravil (část Martinů Otvírání studánek, lidová píseň Zalet', sokol v úpravě Františka Chodury a malá kantáta Miserere mei Zdeňka Lukáše). Pozváno bylo také Stamicovo kvarteto a klavírista Rudolf Zeman.

Zbraslavský koncert dal podnět k pokračování činnosti sboru s pravidelnými zkouškami jednou měsíčně, každý první pátek odpoledne, a to na Biskupském gymnáziu J. N. Neumanna v Českých Budějovicích, kde sbormistr od školního roku 1993/94 již působil. Počet zkoušek bylo nutné omezit vzhledem k velkým vzdálenostem v dojíždění a každodennímu vyčerpání zpívajících. Základ tvoří absolventky – bývalé studentky pedagogické školy širokého věkového spektra, doplňovaný studentkami gymnázia a nezřídkou dcerami nebo přáteli dosavadních členů. Oporou se stala Mgr. Eva Drančáková, která od ředitele gymnázia Zdeňka Dvořáka přijala místo vychovatelky domova mládeže a postupně přebrala vedení studentského pěveckého sboru gymnázia.

První léta byla některá veřejná vystoupení společná se studentským sborem Biskupského gymnázia Jana Nepomuka Neumanna, např. roku 1994 a ještě několikrát Řím (ambity poutního kostela), rakouský Enns, roku 1995 Písek (děkanský chrám), znovu v roce 1996, pak 11.-14.10. Mariazell (doprovod dvou mší s kardinálem Miloslavem Vlkem), rok 1998 symposium JČU v Českých Budějovicích, pak Pasov, Nepomuk, Freistadt...

Poslední 68. celovečerní koncert s Místrem Eduardem Hakenem se uskutečnil 26. června **1995** v přeplněné koncertní síni Sváté Trojice v Písku, spoluúčinkovalo Stamicovo kvarteto, na klavír doprovázeli Karel Fráňa a Michal Bosák.

Zahraniční koncertní činnost nejednou souvisela s rozvíjejícími se kontakty Biskupského gymnázia s některými středními školami v Evropě. Mimořádného ohlasu dosáhl chrámový koncert se Stamicovým kvartetem v německém Eggenfeldenu roku 1995.

„O Pěveckém sboru jihočeských učitelek – jaký to všední a zavádějící název pro prvotřídní ansámbl – lze tvrdit tři věci: Je úplně lhostejné, zda piano nebo forte, zda vysoké či nízké polohy, intonace byla v každé situaci čistá a jasná. Kromě toho přesvědčil sbor pod vedením Theodora Pártla svojí velkou dynamickou šíří projevu. Nejpozoruhodněji vyzněla perfektní vyrovnanost jednotlivých hlasových skupin. Právě u ženských sborů vyvstává často problém, že hudba postrádá hluboké tóny. Tomu zde bylo zabráněno díky altům, které svými hlasy dosahovaly nejhlubších poloh.“¹²

Následující absenci Eduarda Hakena (úraz a úmrtí) se sbormistr snažil překlenout zapojením několika mužských hlasů z řad studentů také proto, aby mohl zařadit do repertoáru Missu brevis Zdeňka Lukáše pro 3 ženské a 1 mužský hlas. Poprvé byla uvedena v kostele sv. Vojtěcha v Českých Budějovicích Čtyřech Dvorech 15. března **1996**. Další společné skladby brzy následovaly, ale nikdy netvořily většinu repertoáru ani nezměnily název PSJU, staly se však cenným obohacením.

Další koncerty byly v Třeboni (kaple Schwarzenberské hrobky), ve Znojmě (chrám sv. Mikuláše) a v Českých Budějovicích (kostel Českobratrské církve evangelické).

V tomto roce dochází k druhému koncertnímu zájezdu do Eggenfeldenu a opět se setkává s mimořádným ohlasem.

„Je těžké hledat slova pro naléhavost, se kterou byl podán Dubenského Otče náš ... Právě tak těžké je popsat vývoj hlasitosti tónů od zářivého forte až po téměř bolestné pianissimo v Gallusově Ecce quomodo moritur justus, stejně tak jako schopnost plynulého dynamického stínování, které závěrečnou Missu brevis Zdeňka Lukáše pozvedlo k chorálnímu zážitku ... Pouhé spříznění duší není schopno vytvořit takové

---

¹² SCHMIED, Otto. [název článku nezjištěn], Rottaler Anzeiger, 12. 4. 1995, překlad Tomáš Bařha

*pocity, tak patrné pročitění a spojení tematických a emocionálních elementů. Jejich geniální interpretace je zkrátka podmíněna slovanskou krví kolující v žilách.*¹³

Vystupovalo se také v Regensburgu a ještě v zimě následoval zájezd do holandského Eerselu (18.-22.12.), s podílem na nahrávání CD a s dvěma koncerty pro veřejnost včetně města Hertogenbosch.

Na jaře roku **1997** probíhal koncertní zájezd do německého Sesslitz a Bamberku, spojený s prohlídkou Norimberku (23.-25.4.).

Po návratu se uskutečnily reciproční společné koncerty s francouzským pěveckým sborem z Nancy (sbormistr Claude Miler) v Českých Budějovicích (katedrála), Hluboké nad Vltavou (Panorama) a v Netolicích. Následoval samostatný chrámový koncert v Týně nad Vltavou (se Stamicovým kvartetem) a v Prachaticích (v rámci oslav 20. výročí svatořečení Jana Nepomuka Neumanna), na podzim pak v Nových Hradech pro kongres Panevropské unie.

Tradicí se stalo předávání maturitních vysvědčení a jazykových diplomů maturantům Biskupského gymnázia s účastí PSJU, poprvé 6. 6. 1997 na českobudějovické radnici. Později od roku 2002 se tento slavnostní rituál s účastí českobudějovického biskupa nebo jeho zástupce stal pravidelným až do současnosti v katedrále nebo v klášterním kostele na Piaristickém náměstí.

V tom samém roce sbor vytvořil takzvanou Betlémskou hru – scénické pásmo koledníků (od pastýřů přes vesničany, muzikanty a tři krále) přicházejících s dary k jesličkám. Bylo uvedeno také v Bamberku, při prosincové návštěvě Eggenfeldenu a pak ještě po několik let v Čechách i v zahraničí včetně Pasova, rakouského Wilheringu... až do roku 2001.

Přesto, že deset měsíčních zkoušek ročně, někdy i méně, je víc než neobvyklé minimum, ustálil se počet veřejných vystoupení a koncertů mezi deseti až dvaceti ročně. Počet aktivních zpěvaček kolem 30 až 40, s „občasnými“ i více, počet mužů kolísal kolem 5 i méně. Velkým přínosem byl příchod Miroslava Prince z Třeboně – poprvé zpíval v dubnu **1998** na festivalovém koncertu Františka Chodury v Jeremiášově síni v Českých Budějovicích.

---

¹³ PASQUAZZO, Bruno. Stamicovo kvarteto a český pěvecký sbor v eggenfeldenském městském kostele, Rottaler Anzeiger, duben 1996, překlad Tomáš Bařha

V tomto roce se udál také jubilejní koncert v Hluboké nad Vltavou (se Stamicovým kvartetem), další koncerty byly ve sv. Tomáši pod Vítkovým kamenem, v lázních Aurora v Třeboni a v německém Pasově – oba též s Betlémskou hrou, a v rakouském Altenburgu.

Sezonu roku **1999** zahájil týdenní koncertní zájezd do Lurd přes Švýcarsko, jižní Francii a Andorru, uskutečněný díky prof. Slávce Vejskrábové z Biskupského gymnázia (25.3.-1.4.). Denně se zpívalo při bohoslužbách nebo v průvodu, také v Dominikánském klášteře, zvláště působivá byla velmi časná ranní mše doprovázejícího patera Bohuslava Richtera u jeskyně zjevení s hudebním doprovodem Truvérské mše Petra Ebena (dobrovolná účast sboru byla 100%).

Doma sbor čekaly chrámové koncerty ve Vodňanech a Přední Výtoni, zámecký koncert na Kratochvíli v rámci Mezinárodního festivalu hudebního romantismu k počtě prof. Václava Matouška, koncert pro Panevropskou unii v Chlumu u Třeboně a charitativní vystoupení včetně Betlémské hry v Mateřském centru a v Domově důchodců v Českých Budějovicích, pak v Boršově nad Vltavou, v Libniči a na náměstí v Třeboni. Na sklonku roku ještě chrámový koncert v rakouském Wilheringu, doplněný Betlémskou hrou.

Přátelský společenský život PSJU přinesl v červnu **2000** vodácké splavování Vltavy z Vyššího Brodu do Českého Krumlova a v následujícím roce pak z Českého Krumlova do Boršova nad Vltavou. Vedení se ujal Tomáš Adámek, člen sboru, ale šlo jako obvykle o společné dílo všech.

Rok 2000 – to byl také 5.-9.10. koncertní zájezd do Itálie v oblasti Trenta a jezera Lago di Garde s vystoupeními nebo koncerty ve městech Povo, Nago, Bretonico, zde též s pěveckým doprovodem mše svaté. Spoluúčastníkem byl výtvarník doc. Radko Chodura a nevšedním průvodcem tamní fagotista Francesco Saveria D'Alba.

Doma sbor absolvoval chrámový koncert se Stamicovým kvartetem v Týně nad Vltavou, zámecké koncerty v Blatné a Jindřichově Hradci (zde též Betlémská hra), vystoupení na akademii Biskupského gymnázia v Jeremiášově síni v Českých Budějovicích a v závěru roku v krajském městě ještě další dvě charitativní vystoupení s Betlémskou hrou. (Téměř rodinnou událostí v životě PSJU byla 7. 5. účast při řeholním slibu zástupkyně sbormistra Evy Drancákové.)

V roce **2001** si vedle vodáckého putování zaslouží pozornost oba koncerty s Radovanem Lukavským a Stamicovým kvartetem 5. 5. v kostele Povýšení sv. Kříže ve Veselí nad Lužnicí a 21. 11. v Husově sboru ve Vodňanech.

Z ostatních akcí jmenujme další chrámový koncert v Přední Výtoni a společné muzicírování s mužským pěveckým sborem z italského Povo v sále Jihočeského muzea v Českých Budějovicích.

Roku **2002** dominoval květnový (7.-12.) koncertní zájezd do Lotyšska, města Cesis, spojený s prohlídkou Rigy a při zpáteční cestě s návštěvou Hory křížů v Litvě a poutní Čenstochové v Polsku.

Následoval zájezd s generálním vikářem Václavem Dvořákem do německého Freisingu, sídlo nadace Renovabis, kde sbor doprovodil slavnostní bohoslužby Missou brevis Zdeňka Lukáše, koncelebrované kardinálem Joachimem Meisnerem (v letech nesvobody tajně vysvětil řadu českých kněží). Na sklonku roku PSJU zavítal opět do rakouského Röhrenbachu s pěveckou účastí dvou mší. Adventní zájezdy do Röhrenbachu se realizovaly také v následujících letech s doprovodem profesorek Slávky Vejskrábové a Dagmar Moravcové až do roku 2007.

Velmi zdařilý byl chrámový koncert v Kardašově Řečici a zvláště pak na zámku Kratochvíli, kde po letech s PSJU znovu spoluúčinkoval houslový virtuos Bohuslav Matoušek. (Fotografickou dokumentaci zde stejně jako po celou dobu trvání sboru vytvářel skromný a perfektní Otta Sepp z Českých Budějovic.)

V květnu **2003** oplatil návštěvu lotyšský sbor Tikko a společně vystoupil s PSJU v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích, navštívil Holašovice, Kratochvíli a Hlubokou nad Vltavou.

Sborové koncerty spolu s houslistou Bohuslavem Matouškem a varhaníkem Jaroslavem Tůmou rozezněly chrámy v Třeboni a v Prachaticích (zde v rámci Festivalu duchovní hudby k počtě sv. J. N. Neumanna). Následoval pěvecký doprovod mše a koncertování pro Biskupské gymnázium v českobudějovické katedrále, v podzimu na Mezinárodním festivalu hudebního romantismu ve Vlachově Březí.

Nezapomenutelným byl první zájezd 3.-5.10. do hanáckých Vřesovic – koncert v sokolovně (velmi hezky zahájil starosta František Fica), doprovod mše v kostele sv. Petra a Pavla. Druhý den místní písmák a velký sokol Jan Přidal přinesl sbormistrovi svoji báseň inspirovanou koncertem PSJU. Moravské putování vzorně připravené Ing.

Bohumírem Sojkou bylo spojeno s prohlídkou Olomouce, Svatého Kopečku, vinného sklípku v Šakvicích a následně večerního zpívání u Ficova stařečka ve Velkých Bílovicích. Při zpáteční cestě se koncertovalo v novém moderním chrámu sv. Václava v Hustopečích (u klavíru i varhan vystřídal Michala Bosáka poprvé Mikoláš Troup).

Klidnější nebyl ani následující rok **2004** s dubnovým zájezdem (1.-6.) do katalánské Barcelony ve Španělsku, připravený dlouholetou členkou sboru Hankou Koubovou. Koncerty se konaly v barcelonské katedrále a další v Martorell a ve Vallvidrere včetně velikonočního průvodu s ratolestmi. Nechyběla prohlídka města s Gaudiho parkem Güell, slavné rozestavěné katedrály Sagrada Familia a výlet na horu Montserrat (poprvé byl účasten hobojista a zpěvák Jaroslav Janutka).

Z domácích aktivit připomeňme chrámové koncerty v Lužnici u Třeboně, v Havlíčkově Brodě s účastí Bohuslava Matouška (jeho rodné město) a na pozvání P. Bohuslava Richtera v Milíně a Slivici včetně prohlídky Svaté Hory u Příbrami.

Následující rok **2005** přinesl spolupráci s Pošumavskou komorní filharmonií, vedenou dirigentem Karlem Haymannem. Společně byla provedena Gounodova Missa brevis a Pergolesiho Stabat Mater v kostele Církve českobratrské evangelické v Českých Budějovicích a v kostele sv. Jakuba v Prachaticích.

V Českých Budějovicích připomeňme vystoupení na sympoziu organizovaném generálním vikářem Václavem Dvořákem v hotelu Samson a také natáčení pro CD ve studiu Českého rozhlasu.

Dvoudenního zájezdu s chrámovými koncerty v Dírné a Deštné, s návštěvou provaznického muzea a prohlídkou zámku Červená Lhota, se poprvé zúčastnil houslista Vítek Ochman, který je se svým otcem Vlastimilem stálým spolupracovníkem sboru dodnes.

Část sboru se v souvislosti s basketbalovým turnajem zúčastnila díky člence Janě Böhmové zájezdu 30.3.-4.4. do francouzského Pacé v Bretani s jednodenní prohlídkou Paříže. V nepřítomnosti sbormistra všechna vystoupení i chrámový koncert řídila Eva Drančáková.

Podzim obohatil druhý koncertní zájezd do Vřesovic, opět s koncertem v sokolovně, s pěveckou účastí ve dvou mších, v místním kostele sv. Petra a Pavla a v stejnojmenném kostele s následným koncertem v Prostějově. Vedle prohlídky

Kroměříže, jejích zahrad a arcibiskupského zámku byla nezapomenutelnou pěvecká návštěva Vladislava Vávry z Vřesovic v prostějovské nemocnici.

Svým zpěvem se PSJU 24. 11. rozloučil se svou dlouholetou hospodářkou prof. Růženu Petráškovou na pohřbu ve Vlachově Březí.

V roce **2006** pokračovalo v rozhlasovém studiu nahrávání CD včetně kantáty Jihočeskému kraji Františka Chodury. Hakenův sólový part, nastudovaný též Františkem Hajdekrem, nazpíval do záznamu Mirek Princ. Samostatný koncert k Chodurovu životnímu jubileu (100 let od narození a 25 od úmrtí) uskutečnil PSJU 7. dubna v Jeremiášově koncertní síni spolu s Bohuslavem Matouškem, Vítkem Ochmanem, Mikolášem Troupem, Michalem Bosákem, Jaroslavem Janutkou a Jaroslavem Seberou.

Po říjnovém chrámovém koncertě v Kardašově Řečici, provedeném ve stejném obsazení, se klavírista Michal Bosák loučil s pravidelnou spoluprací (jako tajemník hejtmana byl časově příliš vázán).

Na podzim se také uskutečnily pěvecké doprovody bohoslužeb v kostele sv. Petra v Chotovinách a v kostele sv. Martina v Mladé Vožici.

Do Českých Budějovic přijeli se svým starostou Jožkou Ficou oplatit návštěvu vřesovičtí přátelé a společně se sborem navštívili Novohradské hory, mši na Dobré Vodě, Kraví horu, Tereziino údolí a tvrz Žumberk.

Na počátku roku **2007** se 5. ledna PSJU loučil v kostele sv. Petra a Pavla ve Starých Prachaticích s prof. Josefem Sahulou, autorem sborového loga a většiny reprezentačních grafických listů včetně novoročenek.

Pokračovala spolupráce s Pošumavskou komorní filharmonií na koncertech duchovní hudby v Kamenném Újezdě a Sušici, zde také s doprovodem mše svaté a pořízením videozáznamu.

Samostatné koncerty vedle několika příležitostných vystoupení byly v zámku ve Štětkni v rámci Spilkova hudebního léta a v kostele sv. Václava v Lišově.

V září na počátku školního roku začala na Biskupském gymnáziu vyučovat a v PSJU zpívat prof. Anna Voříšková, současná sbormistryně.

První provedení obnoveného nastudování Otvírání studánek Bohuslava Martinů s barytonistou Svatoplukem Semem zaznělo 25. 4. **2008** v Schwarzenberském sále zámku v Třeboni a znovu na koncertě k 45. výročí PSJU 16. 5., který v barokním sále Jihočeského muzea zahájil Otakar Bílek. Spoluúčinkovali houslisté Bohuslav Matoušek,

Vítek a Vlastimil Ochmanovi, klavírista Mikoláš Troup, hobojsista Jaroslav Janutka, fagotista Jaroslav Sebera, kytarista František Pittner ... Ve stejném obsazení byly Studánky uvedeny v rámci vlachovobřežského festivalu MFHR v Městském divadle v Prachaticích.

V červnu byl sbor pozván na festival Foersterova Osenice, kde po odpolední přehlídce večer koncertoval s Pěveckým sdružením pražských učitelů v Sobotce.

„Sbormistrem tohoto vynikajícího jihočeského sboru je již 45 let prof. Theodor Pártl a dovedl ho až k nejvyšším metám. Sám nositel sbormistrovských cen Ferdinanda Vacha a Františka Chodury patří jako současník Z. Lukáše k oprávněným interpretům jeho díla. Průzračně čistá intonace, přiměřená tempa, pregnantní rytmus, vypracovaná dynamika byly atributy jejich vystoupení nejen zde v Sobotce, ale též na přehlídce a na matiné v Osenicích.“¹⁴

Z ostatních vystoupení je třeba připomenout chrámový koncert v Jílovicích u Borovan. Významnou byla pěvecká účast na pohřbu generálního vikáře Mons. Václava Dvořáka v Bechyni a také na pohřbu RNDr. Františka Pelešky, prof. Pedagogické školy, v Prachaticích.

Oba zahraniční zájezdy tohoto roku směřovaly do Itálie. Koncem června (26.-29.) to byl mezinárodní sborový festival Alta Pusteria s koncerty v Rasun di Sotto, v Brunico, na hradě Monguelfo, s průvodem účastníků v San Candido a slavnostním zakončením se společným zpěvem sboru Židů z Verdiho Nabucca všemi zúčastněnými v Casa Sesto.

Závěrečným byl podzimní zájezd 6.-10. 11. do Florencie na pozvání bývalé sboristky Zdeňky Skorunkové – Dati, sekretářky česko-italské společnosti Arca, s prohlídkou města, několika muzeí, s doprovodem mše v kostele Santo Spirito, dvěma koncerty a třetím v přímořském městě Forte dei Marmi.

Počátkem roku **2009** náhle zemřel člen PSJU Jaromír Princ. Rozloučení se uskutečnilo vzpomínkovým večerem k nedožitým 80. narozeninám v kostele sv. Jiljí v Třeboni.

---

¹⁴ZUMR, František. [název článku nezjištěn], Cantus 3/2008

Na památku svého nejzpívanějšího skladatele Zdeňka Lukáše bylo přijato pozvání k festivalu Jílovské zpívání v kostele sv. Vojtěcha města Jílové u Prahy, spojené s pietou u hrobů Mistra Lukáše a skladatele Jana Hanuše.

Koncerty duchovní hudby zazněly v Týně nad Vltavou, na Zelené hoře v památném Santiniho kostele sv. Jana Nepomuckého ve Žďáru nad Sázavou (kde Mikoláš Troup kromě varhan ještě zastoupil v Otvírání studánek nemocného Svatopluka Sema) a v Nových Hradech v klášterním kostele sv. Petra a Pavla pro ředitele církevních škol i veřejnost.

Hezkým zvykem s účastí široké veřejnosti i Českého rozhlasu (moderátor Filip Černý) se stalo ke konci adventu předávání betlémského světla v katedrále s hudebním doprovodem a stručnými projevy představitelů diecéze. V letech 2009 až 2012 byl o doprovod požádán Pěvecký sbor jihočeských učitelek. Sbormistr s Mikolášem Troupem vybrali několik adventních písní, které Mikoláš zdařile upravil pro sbor a instrumentální doprovod (housle Vítek Ochman, hoboj Jaroslav Janutka, fagot Jaroslav Sebera, trubka Petr Suda, kytara František Pittner, sóla František Hajdekr a Mikoláš Troup) a po schválení generálním vikářem Adolfem Pintířem byly úspěšně prováděny.

V roce **2010** začala spolupráce s Alfrédem Strejčkem, umělcem hlasu nevšední krásy. Poprvé se s PSJU představil v chrámovém koncertu v Borovanech za účasti Svatopluka Sema, Bohuslava Matouška a dalších stálých spoluúčinkujících. Jako sbormistryně se na programu poprvé podílela také Anna Voříšková. Obdobný „velký“ chrámový koncert úspěšně následoval ve Vodňanech.

V mariánské svatyni v Dobré Vodě u Nových Hradů sbor doprovodil poutní mši s následným koncertem.

Na zámku Kratochvíli s účastí Bohuslava Matouška, otce a syna Ochmanů a dalších sólistů sboru, premiéroval Mikoláš Troup svoji skladbu Andělé Kratochvíle na text Ondřeje Fibicha.

Velmi osobitým byl před letními prázdninami chrámový koncert ve Svatém Tomáši a následně na hradě Vítkův kámen.

V Losyho sále na zámku ve Štěkni sbor koncertoval opět na festivalu Františka Spilky spolu s Pěveckým sdružením pražských učitelů a píseckým sborem Sonitus.

Se vzpomínkou na poslední vystoupení s Eduardem Hakenem byl uspořádán 12. 3. **2011** v koncertní síni Svaté Trojice v Písku koncert s Otvíráním studánek, tentokrát

se Svatoplukem Semem, Alfrédem Strejčkem, Bohuslavem Matouškem, pány Ochmany a Mikolášem Troupem. Jejich provedení zde sbormistr svěřil Anně Voříškové. Stejný koncert byl realizován v kostele ve Veselí nad Lužnicí (s pietním zastavením a zpěvem u hrobu bývalé obětavé členky Milušky Škrdlové – Hrušové).

Na pozvání mužského pěveckého sboru Sängerbund Hasslach proběhl společný chrámový koncert v rakouském Hasslachu a na pozvání sboru Pěslav – Ozvěna společný koncert obou sborů v kostele sv. Jiljí v Třeboni.

Na počátek letních prázdnin 30.6. – 5.7. domluvila Jana Charvátová – Suchanová zájezd do Chorvatska, ostrova a stejnojmenného města Rab, s chrámovým koncertem v kostele sv. Kříže a vystoupeními v centru města a na výletní lodi Eufemija. Protože nebyli přítomni sbormistr Theodor ani Anna (narodil se jí syn Matěj), ujala se sbormistrovského vedení opět Eva Drančáková.

V září sbor potřetí zavítal do Vřesovic, tentokrát i s Alfrédem Strejčkem, který doprovázel všechna vystoupení – koncert v sokolovně, v Suchdole – Jednově, poutní mši na Hostýně a také ve Vřesovicích. Všichni rádi vzpomínají na večerní besedování a muzicírování.

S blížícím se půlstoletím působení PSJU se již v jeho předcházejícím roce **2012** uskutečnilo několik velkých jubilejních koncertů se Svatoplukem Semem, Alfrédem Strejčkem, houslisty Bohuslavem Matouškem, Vítkem a Vlastimilem Ochmanem, klavíristou a organistou Mikolášem Troupem, hobojistou Jaroslavem Janutkou, fagotistou Jaroslavem Seberou a dalšími. V březnu to byl chrámový koncert v Čimelicích s programovým příspěvím bývalé členky a klavíristky Ivany Zajíčkové – Valové. Premiérovanou Lukášovu kantátu Lucerna Domini tentokrát doprovázel klavírista Jiří Emmer. V dubnu následoval chrámový koncert u sv. Dominika v sbormistrových rodných Strunkovicích nad Blanicí (s videozáznamem místního redaktora). V listopadu pak v chrámu sv. Jakuba v Prachaticích, domovském městě Jihočeských učitelek v prvních třiceti letech trvání, a v prosinci pak na zámku v Blatné, rodném městě Anny Voříškové.

V červnu přijel do Českých Budějovic italský mužský sbor Coro Caré Alto a obě tělesa společně koncertovala na zámku Kratochvíli.

V září 28.-30. se PSJU recipročně vydal spolu s houslisty Bohuslavem Matouškem a Vítězslavem Ochmanem do horské oblasti Val Rendena v Itálii.

Koncertovalo se společně v městě Daré a český sbor doprovodil nedělní mši ve Villa Rendena.

Přelomový rok **2013** přinesl 6. dubna jubilejní koncert v chrámu sv. Jiljí v Třeboni a 50. výročí bylo oficiálně připomenuto 12. dubna na koncertě v síni Otakara Jeremiáše v Českých Budějovicích s úvodním proslovem ředitele Biskupského gymnázia Zdeňka Dvořáka, pod jehož ochrannými křídly sbor působí. Na závěr slavnostního večera společně s přítomnými bývalými členkami zazněla oblíbená Chodurova úprava písně Zalet', sokol. Videozáznam z celého večera pořídil ředitel Jihočeské komorní filharmonie Vlastimil Ochman. Koncert byl současně symbolickým předáním žezla zakladatele a sbormistra Theodora Pártla své nástupkyni Anně Voříškové. On sám zůstává druhým sbormistrem.

5 Sbor za éry sbormistryně Anny Voříškové (2013 – 2017)

V této kapitole jsou zpracována vystoupení sboru z materiálů získaných z archivu sbormistra.

Celých padesát let vedl PSJU jeho zakladatel a sbormistr Theodor Pártl. O kvalitách sboru svědčí nejen úspěšná účast na koncertech a soutěžích, ohlasy u posluchačů, ale především mnoho kritik a článků, kterých bylo v průběhu tolika let napsáno. Sbornistr si přál vedle sebe vidět svého nástupce, který by zajistil pokračování činnosti sboru. Často přemýšlel nad vhodným kandidátem, ale dlouho nikoho trvalého nenacházel. Na jeho přání někteří členové sboru alespoň občas plnili tuto funkci, a to velmi zdařile (např. Jitka Kadlecová, Eva Drančáková, Mikoláš Troup aj.), ale trvale ji nechtěl přijmout nikdo.

Vhodným adeptem se stala až Anna Voříšková (dcera zakládající členky sboru v roce 1963), která začala ve sboru zpívat v mezzosopránu od září školního roku 2007/08, kdy přijala po absolvování Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích učitelské místo na Biskupském gymnáziu a kde se ujala též vedení školního gymnaziálního sboru. Postupně si připravovala na zkouškách některé skladby, které pak na koncertech také dirigovala. Hlavní funkci sbormistra oficiálně převzala na jubilejním koncertu PSJU 12. dubna 2013 v koncertní síni Otakara Jeremiáše v Českých Budějovicích. Pro sbor to byl jistě důležitý okamžik, ale prakticky se mnoho nezměnilo. Theodor Pártl se i nadále aktivně zapojuje do zkoušek a vystoupení sboru, nyní jako 2. sbormistr, ale jak jsem měla možnost poznat, jejich vzájemná spolupráce se nese ve velmi přátelském duchu. V „čele“ je tedy poslední čtyři roky sbormistryně, ale na činnosti a veřejném vystupování sboru se nic nemění, jen řídí větší část programu.

Po jubilejních koncertech 6. 4. v kostele v Třeboni a 12. 4. v koncertní síni v Českých Budějovicích v roce **2013** se sboru naskytlo mnoho dalších zajímavých veřejných vystoupení. Zpíval 7. 6. při slavnostním otevření Cyrilometodějského parku v Boršově nad Vltavou, kde bylo k této příležitosti vybudováno v přírodě zajímavé zátiší z kamenů poskládaných do určitých tvarů a popsanych staroslověnským písmem.

Celý jeden víkend počátkem června (7. -9. 6.) patřil návštěvě přátel z moravských Vřesovic, o které se členové sboru pečlivě starali. Společně navštívili krásná místa

Povltaví a části šumavského pohoří, Čertovu stěnu a Vítkův hrádek. Program byl opravdu nabitý.

Pátého září následoval charitativní koncert v kostele sv. Jiljí a Panny Marie Královny v Třeboni (pro hospic sv. Kleofáše). V gotické stavbě ze 13. století s vynikající akustikou dobře vyzněla Missa brevis Zdeňka Lukáše i Biblická píseň č. 5 Antonína Dvořáka v sólovém přednesu Svatopluka Sema.¹⁵ Program obohatili též svými nástroji Vlastimil a Vítek Ochmanové, Jaroslav Janutka, Mikoláš Troup a svým krásným hlasem Alfréd Strejček.

20. – 21.9. se sbor zúčastnil sborového festivalu „Cento note“ v Itálii ve městě Spiazzo. Vedle koncertního vystoupení a večerní přehlídky doprovodil svým zpěvem mši v městečku Villa Rendena. Sbormistry opět zastupovala Eva Drančáková. Přítomné sbory oceňovaly zejména citlivý přednes PSJU.

Rok **2014** poskytl možnost dvakrát za sebou provést Pašijová zastavení spolu s Alfrédem Strejčkem, to je pašijový text, který si sám Alfréd Strejček sestavil z evangelií, proložený vhodnými sborovými nebo instrumentálními výstupy. Pořad byl premiérován 9. 3. v raně gotickém kostele v Boršově nad Vltavou, kde stará architektura s gotickými malbami ještě zesílila hluboký účinek velikonočního obsahu. Zdařile vyznělo i druhé provedení 4. 4. v Praze v kostele sv. Václava na Zderaze (celý vyzdoben dílem Františka Bílka), kde bylo přítomno i mnoho pražských přátel a příznivců sboru, mimo jiných také Mařenka, dcera Eduarda Hakena.

S potěšením i s úspěchem se 7. 6. PSJU poprvé zúčastnilo festivalu duchovní hudby XVIII. Europaischer Festival geistlicher Musik Šumava – Bayerischer Wald v německém Miltachu. Setkaly se zde pěvecké sbory, instrumentální tělesa i přátelé chrámové hudby z různých evropských zemí. Cestu sbor spojil s návštěvou Černého jezera na Šumavě, největšího přírodního jezera v České republice.

První celovečerní koncert následujícího roku **2015** byl opět v Praze, 14. 3. v Muzeu české hudby na Malé Straně. V otevřeném prostoru s velkým dozvukem zaznělo kromě řady duchovních skladeb také Otvírání studánek Bohuslava Martinů. Zvláště recitace Alfréda Strejčka a obsahově závažná sólová část kantáty v podání Svatopluka Sema se vznešeně vznášely prostory původního kostela. Písemnou reakci na koncert

---

¹⁵ Archiv Drahomíry Hanigerové, členky sboru

zaslal do sborového čtvrtletníku Cantus člen Pěveckého sdružení pražských učitelů a současně zástupce Unie českých pěveckých sborů pan František Zumr.

„PSJU, 52 let na vysoké úrovni zpívající pěvecký sbor, je celoživotním dílem Theodora Pártla. Jako sbormistr dokázal vytvořit a dokonale stmelit amatérské těleso, které je schopné reprezentovat naši zem i na koncertních podiích řady evropských zemí, vytvořit řadu rozhlasových a televizních dokumentů, natočit LP a CD nejen u nás, ale i v cizině. Výjimečnou je jeho spolupráce s vynikajícími skladateli, zpěváky a recitátory, kteří velmi rádi se sborem hostují a tvoří. Vždy připravený sbor, přesně intonující, s vyrovnanými hlasovými skupinami, s dynamikou a frázováním, které nejsou samoučelné, ale vyplývají ze zpívaného textu, dokonalá dramaturgie koncertů, to jsou atributy ženského sboru (a dnes i zpívajícího s několika muži), který předává profesor Theodor Pártl své nástupkyni Anně Voříškové. Na skladbách, které pro tento koncert připravovala, je patrné, že půjde ve šlépějích svého mistra, pod jehož vedením řadu let ve sboru zpívala. Přejeme jim všem, aby se tento historický přerod vydařil a PSJU i nadále zářilo na našem sborovém nebi.“¹⁶

24. 4. se větší část sboru přišla rozloučit svým zpěvem s profesorem a členem sboru Jaroslavem Adámkem do evangelického kostela církve bratrské v Českých Budějovicích. Zazněly zde tři části z Missy brevis Zdeňka Lukáše. Hlasy byly vyrovnané a zvláště zabarvení mužských hlasů, které zde byly početné, dodávalo celkovému výrazu hloubku a velebnost.¹⁷

6. června již podruhé vystoupil sbor na festivalu Foerstrovy Osenice (15.ročník), kde mimo jiné (zpěv v kostele Narození Panny Marie a vystoupení v areálu před muzeem Josefa Bohuslava Foerstra) uvedl také s velkým ohlasem na večerním koncertu kantátu Otvírání studánek.

Rok zakončily dva chrámové koncerty v jižních Čechách. 26. 6. přijal sbor pozvání svého přítele pátera Bohuslava Richtra k vystoupení na Hosíně spolu se školním sborem Biskupského gymnázia, který večer zahájil několika skladbami. 10. 10. pak zakončil svoji pěveckou sezónu koncertem v kostele sv. Víta v Rudolfově.

---

¹⁶ ZUMR, František, Jihočeské učitelky v Praze, Cantus 2/2015, s. 48-49

¹⁷ Archiv Drahomíry Hanigerové, členky sboru

V minulém roce **2016** uskutečnil PSJU celkem deset vystoupení. 11. 3. byl srdečně přivítán v malém městečku Bavorov, kde v místním mariánském kostele zazněla před Velikonocemi opět Pašijová zastavení s Alfrédem Strejčkem (tentokrát zdokumentováno Bohuslavem Tetourem na videozáznam). Hned následující dny (12. a 13.) odjel sbor hostovat do moravských Vřesovic, kde v sobotu přednesl s Místrem Alfrédem Strejčkem pašijový cyklus v místním kostele sv. Petra a Pavla a v neděli doprovodil hudebně mši. Před odjezdem ještě zazpíval pěvecké pozdravení u hrobů svých přátel, sokola Jana Přídala a hudebníků manželů Žochových.

Na konci dubna se PSJU společně s dalšími třemi sbory zúčastnil 3. ročníku festivalového koncertu duchovní hudby v Růžencovém kostele v Českých Budějovicích (vystoupení řídila jen Anna Voříšková) a na konci května zpíval v kostele Svaté rodiny při Biskupském gymnáziu v rámci budějovického Majálesu.

4. 6. přijal sbor pozvání opět na festival duchovní hudby Šumava – Bayerischer Wald (XIX. roč.), tentokrát v německém městě Böbrach. Jako obvykle se cestou obohatil o některé přírodní krásy a architektonické památky – putování po stezce kolem Kašperských Hor, poblíž návštěva hřbitovního starobylého kostela sv. Mikuláše a prohlídka se zpěvem v opravené synagoze v Hartmanicích.

V září, opět na pozvání pátera Bohuslava Richtra, doprovodil zpěvem poutní mši v Sedlci u Vodňan a pro zcela zaplněný kostel si připravil ještě následný krátký koncert.

V rámci Mezinárodního sborového festivalu hudebního romantismu ve Vlachově Březí se PSJU zúčastnil soutěžního odpoledne v klenbovém sále zrekonstruovaného pivovaru, tentokrát jako poslouchající. Večerní program festivalu tvořily čtyři koncerty v blízkém okolí, každý zaměřený na jiné téma. Jihočeské učitelky vystoupily spolu s dalšími sbory v českobratrské modlitebně v Husinci, kde zaměření „Píseň – voda živá“ mělo být poctou lidové písni ve všech podobách. Tématu odpovídal i výběr skladeb, které sbor zpíval – Svítáníčka, U panského dvora, Cesta k ráji, Za naším huménkem, Modlitba.¹⁸

Posledním vystoupením roku, které navodilo již příjemnou vánoční atmosféru, byl 18. 12. celovečerní adventní koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Blatné, rodném městě současné sbormistryně. V první části zazněly klasické sborové skladby (Giovanni Battista Pergolesi, Bohuslav Martinů, Zdeněk Lukáš, Franz Biebl aj.), ve druhé

---

¹⁸ Archiv Drahomíry Hanigerové, členky sboru

cyklus adventních písní s instrumentálním doprovodem vytvořeným Mikolášem Troupem.

Nesmíme zapomenout na každoroční účinkování PSJU při slavnostním předávání maturitních vysvědčení a jazykových diplomů studentům Biskupského gymnázia, které se poslední roky stalo v historii sboru tradicí.

Začínající rok **2017** přináší již další hudební vystoupení. První sobotu v dubnu předvedl sbor s Alfrédem Strejčkem velmi sugestivní Pašijová zastavení v mariánském kostele v Pištině. Prostor kostela byl zcela zaplněn, někteří posluchači stáli. Originální byla první řada obsazená ženami v místních zářivých blaťáckých krojích. Alfréd Strejček přespal v Českých Budějovicích a v neděli 2. 4. zazněl stejný program zde v kostele Sváté rodiny. Na červen se připravuje celovečerní koncert v gotickém kostele Zlaté koruny s uvedením Martinů Studánek a novou premiérou Chodurova Jihočeského kraje. Je zřejmé, že Anna Voříšková úspěšně pokračuje po boku Theodora Pártla v mnohaletém úsilí PSJU. Za to jí patří velký dík.

Je pravdou, že sbormistr vždy celou svou osobností ovlivňuje charakter pěveckého tělesa, formuje ho podle svého celkového zaměření, podle svých priorit, estetických zásad, podle své filosofie života apod. A na druhé straně zase sám jeho působením roste. Anna Voříšková je mladá sbormistryně, která již získala řadu zkušeností jako zpěvačka v pěveckých sborech i jako vedoucí školního sboru Biskupského gymnázia a nyní Pěveckého sboru jihočeských učitelek. Ale teprve větší časový odstup ukáže, jak se sbor bude proměňovat, kam bude směřovat.

PSJU v prvních letech působení ročně koncertoval přibližně na patnácti až třiceti vystoupeních ročně. Jeho vytíženost byla dána také účastí na soutěžích, na které bylo třeba nacvičit povinné skladby, které později neměly jiného využití. Jelikož se frekvence zkoušek na začátku devadesátých let zúžila na jednu v měsíci, i počet vystoupení klesl, ale jejich pestrost je stále četná- ustálil se mezi deseti až dvaceti ročně. Pokud jeho posluchači a jeho příznivci chtějí, vždy mají možnost tento kvalitní pěvecký sbor slyšet a ocenit ho.

6 Organizace v PSJU

Je samozřejmé, že sbor s tak dlouholetou tradicí a působením se během let „zrání“ dotvářel a vlivem vnějších okolností formoval svou dnešní podobu. I když v PSJU proběhly určité organizační změny, jeho fungování narušeno nebylo a stále si udržuje svou dobrou pověst.

Během svého působení v Prachaticích bylo období, kdy žákyně 1. ročníku procházely přípravným sborem vedeným Janou Pártlovou. Dívky zde studovaly hlasová cvičení, jednohlasé i vícehlasé skladby a repertoár PSJU. Ty, které se chtěly stát členkami PSJU, musely podstoupit vstupní zkoušku před vedoucími jednotlivých hlasů, později po schválení před sbormistrem nebo jeho zástupcem, Janou Pártlovou. Vedoucí hlasů byly odpovědné za kvalitu a úroveň svého hlasu. Přípravný sbor existoval jen několik let, nebyl trvalou součástí PSJU. Bylo náročné starat se současně o 2 sbory.¹⁹

Sbormistr své členky kontroloval i v průběhu hodin hudební výchovy, kterou na střední škole vyučoval.²⁰

Ve sborovém výboru byl sbormistr, zástupce sbormistra, předsedkyně sboru, hospodárka, revizní komise a některé z vedoucích hlasů, které předávaly potřebné informace ostatním. Dalšími členkami byly dívky odpovídající za notový archiv, koncertní úbory, evidenci členek, technické vybavení, při zájezdech též za stravování, noclehy, kroniku a propagaci. Také v rámci jednotlivých ročníků měly studentky přiděleny některé povinnosti - starání se o sborové šaty, noty, praktikáble, docházku.²¹ Takový systém funguje i v těchto letech, každý má svůj úkol.

Před každým vystoupením zpěvačky dostávaly pokyny, které obsahovaly Společenský řád, organizační samosprávu, program, rady a pokyny na cestu a plán cesty.²² To se ve sboru nezměnilo dodnes. Při koncertních zájezdech do zahraničí pokyny navíc obsahují i slovníček, v němž jsou vypsány základní fráze a výslovnost. Tento nápad sbormistr Theodor Pártl převzal od Pěveckého sdružení pražských učitelů. Pro zajímavost vypisují body uvedené ve Společenském řádu, např.:

---

¹⁹ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 10. 2. 2016 v Českých Budějovicích

²⁰ MATĚJKOVÁ, Jana. Pěvecký sbor jihočeských učitelů a éra sbormistra Th. Pártla, s. 47

²¹ MATĚJKOVÁ, Jana. Pěvecký sbor jihočeských učitelů a éra sbormistra Th. Pártla, s. 47

²² Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 10. 2. 2016 v Českých Budějovicích

1. Dbát pokynů a všechna přání a připomínky vždy sdělovat přímo vedení. Do průběhu zájezdu může každý zasahovat do té míry, do jaké se podílel na jeho přípravě. Očekávám od Vás co nejlepší úroveň po stránce lidské stejně jako po stránce umělecké, v tom spatřuji Vaši hodnotu, důvod vážit si Vás- anebo naopak.
2. Sborová kázeň= dochvilnost, ohleduplnost: vždy napřed povinnosti, teprve potom osobní nároky (ne já, ale my). Dlouhé cestování přináší únavu a přecitlivělost, vždy si toho bud'me vědomi, mějme pro sebe pochopení a neotravujme se navzájem (např. nerušme po večerce a před budíčkem). Při koncertě rychlost přípravy a soustředěné vystupování (dbát rozmístění, nemluvit, nedívat se do sálu, 3Ú= úsměv, ústa, úsilí).
3. Reprezentační chování na každém kroku. Vylučujeme nevkusné líčení a čtení v autobusu. Vzájemná zdvořilost a úcta mezi sebou a zvláště k hostitelům. Na vše se dovolíme, za vše poděkujeme; na nic nesaháme, co není naše.
4. Hlavní náplní zájezdu je zpěv a krása přírody, umělecké a historické památky. Pohotově zpíváme při každé příležitosti.
5. Opatrujte sebe a druhé i naše věci, abyste splnili šťastný návrat. Myslete na své blízké doma i při použití svého kapesného.²³

Zkoušky v Prachaticích probíhaly každé úterý odpoledne. V Českých Budějovicích z důvodu časové vytíženosti členek se sbor schází každý první pátek v měsíci v jedné z učeben Biskupského gymnázia a až na ojedinělé případy žádné členky nejsou aktivními studentkami školy.²⁴ Zkoušky však probíhají stále stejně. Před začátkem sbormistr napíše na tabuli repertoár, který se má nacvičovat a některý svůj oblíbený citát, o němž řekne pár slov k zamyšlení. Během mé účasti na zkouškách jsem si zapsala ty, které mě nejvíce zaujaly:

„Všechno opravdové je prosté a silné- příroda, umění i člověk.“

„V životě jsou jen dvě cesty, které stojí za úsilí- dobro a krása.“

„Slušnost není slabost, skromnost není neschopnost.“

„Křesťanství nespočívá v obřadu, ale v lásce k životu a k lidem.“

---

²³ Archiv sbormistra

²⁴ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 10. 2. 2016 v Českých Budějovicích

„Člověk musí mít rád, jinak by jeho život nebyl dobrý.“

Poté probíhá hlasová výchova. Tomuto tématu se více věnuji v kapitole Pěvecká výchova.

Po dobu nacvičování členky sedí na židlích. Při zkouškách, kterým jsem byla přítomna, se úvodní části a některým skladbám věnoval Theodor Pártl a následné hodiny sbor přebrala sbormistryně Anna Voříšková.

Sbormistr se také snažil dívky v jejich studentských letech vzdělávat širěji, k tomu sloužily návštěvy odborníků různých profesí (překladatelky zpřesňující výslovnost u cizojazyčných skladeb, hudebníci rozvíjející improvizální dovednosti a tvořivost nebo judista František Kólbl st. vyučující sebeobranu a další).²⁵

Zkušenosti se nebál předávat ani sám Theodor Pártl, který studentkám čas od času přenechal vedení rozezpívání nebo dirigování některé skladby.

Závěr zkoušky nabízí příležitost pohovořit o organizačních záležitostech, předešlých koncertech nebo se zmínit o člancích z tisku, které by členky mohly zajímat. Na každé zkoušce je nepřehlédnutelná sbormistrova ochota pomoci se vším, co je potřeba a předávání svých vlastních zkušeností.

---

²⁵ MATĚJKOVÁ, Jana. Pěvecký sbor jihočeských učitelek a éra sbormistra Th. Pártla, s. 51

7 Pěvecká výchova

Pěvecká (hlasová) výchova je nezbytnou součástí každé zkoušky sboru. Jinak tomu není ani u PSJU. Důslednost sbormistra v této části zkoušek je na místě, odvíjí se od ní kvalita v provedení.

Při zpěvu dbá sbormistr o vyrovnanost hlasů a estetiku jeho znění. Harmonické souznění jednotlivých hlasů je více než žádoucí. Do zkoušek jsou tedy zařazovány cviky na uvolnění dýchacího svalstva, hlavového posazení tónu, rezonanční cviky, cvičení k vyrovnávání vokálů a rejstříků.²⁶

Práci s dechem procvičuje na známých písních nebo jejich částech, např. Černé oči, Kačena divoká, Teče voda. Neodmyslitelnou součástí je správné držení těla bez pohybu ramen. Mezi hlavní školácké chyby patří nadechování se na taktové čáře a po dlouhých tónech. Gesty pro souvislý dech a závěr fráze sbormistr jasně ukazuje správnou techniku.²⁷ Frází se rozumí přirozený oddíl hudební myšlenky, který je označený pomlkou, apostrofem nebo korunou. Pokud je fráze tak dlouhá, že není možné ji zazpívat na jeden nádech, zpěváci se střídají v nádechu tak, aby celistvost fráze byla udržena.²⁸

Formální stránka přednesu závisí na dokonalé artikulaci. Slovo a tón se ve zpěvu musí doplňovat, aby nedošlo k nesrozumitelnosti textu nebo narušení jakosti tónu. Narušování plynulosti tónů u neznělých souhlásek sbormistr řeší krátkým a zřetelným vyslovením, dále dělením slova na slabiky tak, aby slabika končila samohláskou nebo alespoň souhláskou znělou. Každá neznělá souhláska je připojena k slabice následující. Na těchto bodech si sbormistr zakládá.²⁹

Pro tvoření tónů je základem hlavová rezonance a takzvané krytí tónů, „temnění“. Ke cvičení této dovednosti pomáhají tóny, motivy nebo písně na slabiky s nosovkami (m, n, ň) nebo „j“ a „mjú“, dále takzvaný neutrální vokál, tedy zpívání kvalitativně provedené stejně zavřenými i otevřenými ústy. Mezi další cvičení sbormistra patří zpěv „minili“ zavřenými ústy v postupném zesilování a následném postupném zeslabování.³⁰

---

²⁶ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

²⁷ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

²⁸ HILMERA, Oldřich. *Cesta sbormistrova: o taktování, studiu vokálního díla, rozestavení pěveckého sboru a jeho řízení*. V Praze: Unie, 1945. s. 149-151

²⁹ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

³⁰ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

Kvůli celkové ucelenosti sboru je nutné vyrovnání hlasů a hlasových skupin včetně celého sboru. K tomu poslouží nácvik měkce nasazených pianissim i fortissim.³¹

Jak říká sbormistr Theodor Pártl: „Kdo neváže, nezpívá!“. Legátový zpěv v dynamických obloucích s měkkým nasazením je nepostradatelný. K výrazové stránce sboru patří již zmíněné sezpívání jednotlivých hlasů, ať už se jedná o jednohlas či polyfonii.

---

³¹ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

8 Nácviik skladby

Provedení skladby je založeno hlavně na představě sbormistra. Její nácviik je tvůrčí hledání cesty k jejímu uskutečnění, k hudebnímu ztvárnění. Důvody pro volbu skladby jsou různé- osobní zaujetí, potřeba v repertoáru, společenská povinnost a další.

Pokud je to možné, PSJU se s novou skladbou seznámí prostřednictvím jejího poslechu. Stručným okomentováním, zmíněním se o autorovi a důvodu zařazení do repertoáru sbormistr podá své základní požadavky včetně žádaného výsledku. Důležité je také přečtení textu a upozornění na části, ve kterých může dojít ke špatné výslovnosti. Předevičení obtížných míst intonačně či výrazově lze provést v rozezpívání v předchozích zkouškách.

Podle možnosti sboru probíhá nácviik jednotlivých hlasů na dělených zkouškách a při samostatném domácím docvičení, dále během hlavní zkoušky a pomocí postupného variačního spojování hlasů. Při docvičování skladby je nezbytné sbormistrovo zdůvodnění každého opakování těch částí, které se jeví jako problematické, protože jinak by se ztrácela pozornost a opakování by více unavovalo.

Podle slov Theodora Pártla je především kontrolní individuální a skupinové zpívání velkou oporou. Nácviik vcelku nebo po částech je třeba zvážít, protože někdy může dojít k obtížnému navazování částí. Základem správného výsledného znění jsou vyrovnané hlasy- výrazná znělá pianissima, měkce nasazená kultivovaná krytá fortissima.

Pokud má skladba (lid. píseň) více slok, je potřeba brát v úvahu text a respektovat jeho obsah. U sbormistra v takových skladbách lze vyzorovat jeho tvůrčí schopnosti a imaginaci (např. Sedlák, Panský dvůr, Bude večer).

Přehled skladby je vždy v představě sbormistra a ta je realizována prostřednictvím jeho gest. Ten udává nástup, tempo, takt, nástupy hlasů a sóla, dynamiku hlasů, změny v těchto hudebních prvcích (agogiku) a akcenty. Vyrovňuje hlasy- dbá barevnosti projevu a využívá širokou dynamickou škálu. Snaží se být úsporný v používání zvukových efektů, ozdob (např. rubato, staccato, glissando...). Základem celého koncertu nebo vystoupení je kontrast v jednotě.

Na koncertech PSJU si můžeme všimnout, že zpěvačky nezpívají z not. Sbormistr je toho názoru, že přesvědčivost podání podmiňuje zpěv z paměti a prožívání zpívaného slova.

„Řemeslo“ (intonace, rytmus, frázování...) je základem. Umění je jeho povýšení prožitkem a smyslem pro nuance. Při našem rozhovoru sbormistr zmínil přísloví: „Dokonalost není maličkost, ale skládá se z maličností. Té nelze dosáhnout, ale lze se jí přiblížit.“

Samotnému vystoupení vždy předchází pečlivé rozezpívání. To by mělo obsahovat vedle intonačního cvičení upevnění dechu (lid. písně v melodických obloucích), oživení hlasového rozsahu včetně barvy zvuku, vyrovnání hlasů a reagování na ruce sbormistra v tempu, dynamice apod.

Na celkový dojem působí také nástup a odchod sboru, postavení a chování zpívajících (oči, pohled).³²

---

³² Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 6. 1. 2016 v Českých Budějovicích

9 Repertoár

Pěvecký sbor je specifický svým osobitým projevem a repertoárem, jehož různorodým zpracováním ukáže posluchačům technickou náročnost i své zaměření a růst v průběhu let svého působení. Podle typu skladeb jsme schopni poznat, v jakém prostředí sbor nejčastěji vystupuje, vkus zpěváků i sbormistra a také věkovou skupinu posluchačů.

Po dobu své více než padesátileté existence PSJU repertoár obsahoval skladby různých žánrů i autorů, jejich výběr se obměňoval podle potřeb a příležitostí, které se sboru naskytly, ale „základ“ se z velké části nezměnil.³³

Pestrost v tomto ohledu sboru nechybí. Skladby byly nejrůznějšího druhu od renesanční a barokní vokální tvorby (Orlando di Lasso, Lucca Marenzio, G. P. Palestrina, A. Michna, J. Mysliveček, J. C. Vodňanský aj.) k autorům jako W. A. Mozart, L. v. Beethoven, A. Dvořák, J. Suk, B. Martinů aj. Moderní skladby soudobých českých skladatelů také tvořily velkou část repertoáru, např. P. Eben, Z. Lukáš, M. Raichl a další. Sborové úpravy lidových písní například od F. Chodury, O. Hilmery, M. Hofmana, F. Píchy, I. Hurníka, J. Dvořáka, Z. Mrkose a také Th. Pártla se staly nezbytnou součástí.³⁴

V prvních letech působení sboru byly do programu zařazovány mimo jiné i sólová vystoupení pěvecká, instrumentální a melodramatická. Vzhledem k vysoké frekvenci účasti na zahraničních zájezdech bylo nutné do programu vložit i cizojazyčné skladby (např. J. Brahms- Wiegenslied, J. Sibelius- Finlandia). Zařazování děl od českých a slovenských autorů bylo a je jedním ze specifíků sboru.³⁵

Ke zpestření programu sloužily skladby s doprovodem houslovým a klavírním, také smyčcového kvarteta nebo varhan, které sbormistr zařazuje do repertoáru i v současnosti.

Jelikož se některé koncerty a vystoupení pořádají v chrámech, dospělo se také k výběru skladeb duchovního rázu, např. A. Michna- Loutna česká, J. Handl Gallus- Ecce quomodo moritur justus, G. B. Pergolesi- Stabat Mater, W. A. Mozart- Laudate Domini, Ch. Gounod- Missa in C, P. Eben- Truvéřská mše.³⁶

---

³³ MATĚJKOVÁ, Jana. Pěvecký sbor jihočeských učitelek a éra sbormistra Th. Pártla, s. 36

³⁴ MATĚJKOVÁ, Jana. Pěvecký sbor jihočeských učitelek a éra sbormistra Th. Pártla, s. 36

³⁵ MATĚJKOVÁ, Jana. Pěvecký sbor jihočeských učitelek a éra sbormistra Th. Pártla, s. 36

³⁶ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

Některé sbory jsou v repertoáru zařazeny dlouhodobě (B. Smetana- Západ slunce, G. B. Pergolesi- Stabat Mater, A. Dvořák- Moravské dvojzpěvy (Zajatá, Prsten), Zd. Lukáš- Missa brevis, B. Martinů- Otvírání studánek, F. Chodura- Jihočeskému kraji nebo úpravy lidových písní- Zaleť, sokol a U panského dvora (arr. F. Chodura), Svítáníčka, Huménko, Na horách (arr. Zd. Lukáš).³⁷

Sbormistr Theodor Pártl vtiskl „část sebe“ do úprav a skladeb, které sám složil a obohatil tím osobitý ráz sboru (Olše- na slova A. Sovy, Kdybych byl pastevcem - F. Šrámka, Maminčina píseň- J. Seifert, Lodičko, ke mně pluj- arr. spirituál...³⁸

V programech vystoupení za poslední dvě desetiletí si můžeme všimnout, že se v nich vyskytují díla již zmíněných „osvědčených“ autorů, např. Z. Lukáše (Missa brevis, Miserere mei, Studánka v borovém lese, Jarní vody, Kde píseň zní), F. Chodury (Jihočeskému kraji), dále B. Martinů (Cesta k ráji), M. Troup (Andělé Kratochvíle), J. Sibelius (Modlitba). Nechybí také sbory s duchovní tematikou (Surrexit; Gounodova mše, Truvérská mše od P. Ebena, spirituály Soon oh will be done, Můj Pán, Oh, freedom).³⁹

Úpravy lidových písní mají své přední místo v programech všech koncertů (F. Chodura: Zaleť, sokol, U panského dvora, J. Dvořák: V černém lese, Z. Mrkos: Bude večer, M. Troup: Zákolníček, M. Raichl: Přeštický panenky, Zd. Lukáš: Za naším huménkem, Na horách, Jede sedlák do mlejna, Svítáníčka).

Vzhledem k tomu, že poslední roky sbormistr spolupracuje se sbormistryní Annou Voříškovou, Theodor Pártl předává nacvičování a dirigování některých skladeb do jejích rukou (W. A. Mozart- Laudate Dominum, Franz Biebl- Angelus Domini (Ave Maria), George Gershwin - Summertime, Zd. Lukáš- Lucerna Domini).⁴⁰

---

³⁷ MATĚJKOVÁ, Jana. Pěvecký sbor jihočeských učitelek a éra sbormistra Th. Pártla, s. 37

³⁸ MATĚJKOVÁ, Jana. Pěvecký sbor jihočeských učitelek a éra sbormistra Th. Pártla, s. 38

³⁹ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

⁴⁰ Osobní rozhovor s Theodorem Pártlem dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

10 Spoluúčinkující

Pro růst, obohacení činnosti a oživení koncertních programů sboru má velký význam spolupráce s amatéry a profesionály, zpěváky i instrumentalisty, a to zvláště při společných koncertních vystoupeních. Zvukový charakter ženského sboru působí v celovečerním koncertu i při velkém výrazovém odstínění skladeb poněkud monotónně, a proto je dramaturgicky vděčné barevně oživit program sólisty nebo různě voleným instrumentálním doprovodem. Specifické obsazení umožňuje mimo jiné provádět skladby, které jsou pro samotný sbor jinak nedostupné, a tak dochází nejen k rozšíření repertoáru sboru, ale nejednou je také koncertní spoluúčinkování inspirací některým skladatelům pro vytvoření nové kompozice (např. František Chodura: Jihočeské písně, Písně o lásce, Zdeněk Lukáš: Miserere mei apod.)

PSJU zařazuje do svých programů skladby s pěveckým nebo instrumentálním doprovodem od svého vzniku. Z dostupných programů, které jsem měla k dispozici, a z koncertů, které jsem osobně navštívila, mohu říci, že zapojení spoluúčinkujících bývá hojné. Pokud citlivě doprovází sbor, „nepřekrývají“ ho, respektují sbormistra a jsou i technicky na úrovni, pozvedají celkové vyznění skladby. Zvláště důležité je to u stálých doprovodů - zejména na klávesové nástroje. Sbormistr, také vzhledem k svému celkovému zaměření, dával přednost především měkkým hlubokým hlasům a nástrojům (baryton, bas, fagot aj.), které se s ženskými hlasy dobře barevně doplňují.

Protože ne na všechny koncerty má sbor možnost zvát profesionální umělce, pracuje hodně s amatéry, a to buď z řad členů sboru nebo ze svého okolí. Proto je zde zmiňuji také.

Ženská pěvecká sóla zajišťovaly např. členky: Eva Drančáková, Daniela Krausová, Jitka Kadlecová, Jana Böhmová, Jiřina Majerová, Vladimíra Smolíková, Věra Bečvářová aj. Mužská sóla zpívali prof. Václav Svoboda (1. nastudování Otvírání studánek), Václav Rokůsek, v posledních letech Mirek Princ a František Hajdekr.

Sbor také vystupoval s instrumentálními amatérskými doprovody. V amatérském smyčcovém kvartetu hráli housle Čeněk a Jan Šípové, Ladislav Nerad, Jindřich Řeřábek, Karel Pokorný, František Jordák, violu Oldřich Šimek a Zdeněk Beneš, violoncello Oldřich Turek, Jiří Glowacz, v kvintetu Vladimír Rychtařík kontrabas. Z klavíristů jmenujme z prachatického období zvláště Miroslava Práška, Bohumila Tetoura,

Vladimíru Martínkovou, v Českých Budějovicích pak Marii Moštěkovou, Michala Bosáka a Mikoláše Troupa (také tenor, varhany, skladba). Na flétnu doprovázela Jana Böhmová (také hoboj) a Jiřina Majerová, hoboj Jaroslav Janutka, fagot Jaroslav Sebera, trubku Petr Suda, kytaru František Pittner a Tomáš Adámek aj.⁴¹

Zvlášť velkým svátkem a nezapomenutelným emocionálním zážitkem pro celý sbor je spoluúčinkování našich předních profesionálních umělců (asi 2-3 koncerty ročně). Mezi nimi a PSJU se navíc postupně vytvořilo mimořádné a opravdové přátelství. Zvlášť silné zážitky přinášelo každé hostování národního umělce Eduarda Hakena (68 společných koncertů), který si získal srdce nejen sbormistra a celého sboru, ale vždy i všech posluchačů. Na klavír ho doprovázeli z místních Karel Fráňa, Eduard Štěrba a zejména s ním přijížděli Jiří Pokorný a Rudolf Zeman (podíleli se také na nahrávání LP desky PSJU), na varhany Karel Hron aj. Od roku 2008 vystupuje se sborem barytonista Svatopluk Sem, rodák z Velkých Bílovic na Moravě. Zpíval v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích a ve Státní opeře v Praze. V současnosti tento držitel řady ocenění (Jihočeská Thálie, třikrát Cena Karla Rodena aj.)⁴² účinkuje na řadě světových operních scén nebo s předními orchestry (Česká filharmonie, BBC Symphony Orchestra apod.)

Několikrát sbor zpíval s doprovodem orchestrů – Jihočeskou filharmonií, Pošumavskou komorní filharmonií nebo s orchestrem pasovského gymnázia z Niederburgu.

Od roku 1981 (nahrávání první LP desky) spolupracuje s PSJU profesionální smyčcové Doležalovo kvarteto, později přejmenované na Stamicovo kvarteto (housle Bohuslav Matoušek a Josef Kekula, viola Jan Pěruška, violoncello Vladimír Leixner). Naposledy se sborem vystoupilo v roce 2001 ve Vodňanech. Spolupráce ale dál pokračovala s Bohuslavem Matouškem, profesorem AMU a JAMU, mezinárodně uznávaným houslovým virtuózem. Za nahrání kompletního díla Bohuslava Martinů pro housle a klavír získal hlavní mezinárodní cenu Cannes Classical Award ve Francii roku 2001 a tentýž komplet byl vyhlášen nejlepší deskou roku v USA.⁴³ S Českou filharmonií nahrál tvorbu Bohuslava Martinů pro housle (violu) a orchestr. S PSJU koncertuje na housle nebo violu již přes 30 let. Dále se sborem vystupují houslisté Vítězslav Ochman

---

⁴¹ Archiv sbormistra

⁴² Program z koncertu PSJU na zámku Blatná, 7. prosinec 2012

⁴³ Program z koncertu PSJU na zámku Blatná, 7. prosinec 2012

(laureát řady soutěží a držitel několika ocenění Talentu Jihočeského kraje, člen České filharmonie), jeho otec Vlastimil Ochman (člen a bývalý ředitel Jihočeské filharmonie v Č. Budějovicích)⁴⁴, Pavla Michalová (členka orchestru Národního divadla v Praze) a violista Vladimír Michal (učitel, člen několika orchestrů).⁴⁵

Na koncertech PSJU se také setkáme s umělci mluveného slova, s recitátory. Z členek sboru tak vystupovala Miluše Hrušová nebo Jana Suchanová, z jihočeských umělců Ladislav Huml nebo Otakar Bílek. Z profesionálů Milan Friedl (kromě účinkování na koncertech namluvil text Otvírání studánek na první LP desce), od roku 2001 (poprvé v kostele Povýšení sv. Kříže ve Veselí nad Lužnicí 5. 5. 2001)⁴⁶ do své smrti (2008) vynikající herec, pedagog a recitátor Radovan Lukavský, zřejmě i jeho víra a životní přesvědčení byly důvodem jeho sympatií ke sboru. Také jeho hlas můžeme slyšet na CD sboru v kantátě Františka Chodury Jihočeskému kraji. Od roku 2010 účinkuje se sborem Alfréd Strejček (poprvé na koncertě 15. 5. v Borovanech v kostele Nanebevzetí Panny Marie). Jeho přednes, který jsem měla možnost slyšet při koncertě v kostele Nejsvětější Trojice v Čimelicích 30. 3. 2012, mě zaujal svou osobitostí a originalitou. Je známým hercem, interpretem i autorem cyklu pořadů o slavných českých osobnostech. V každém vystoupení v Českém rozhlasu a České televizi můžeme dobře rozpoznat jeho jedinečný hlas, je nezaměnitelný.⁴⁷

Pro rozvoj sboru a obohacení jeho činnosti má veliký význam také spolupráce s jinými pěveckými tělesy a byla jich v dlouhé historii sboru celá řada, českých i zahraničních (o některých se zmiňuji v kapitole o historii sboru). Forma kontaktů je různá, ale k nejlepším patří společné účinkování na koncertech (v posledních letech to byly například sbory: školní Pěvecký sbor biskupského gymnázia v Českých Budějovicích, Sonitus z Písku, Pěvecké sdružení pražských učitelů, Pěvecké sdružení pražských učitelek, Pěslav – Ozvěna z Třeboně aj., ze zahraničních: lotyšský sbor TIKKO, španělský Cor Trobada, chorvatský Klapa Kristofor, italský Cara Coré Alto aj.).⁴⁸

---

⁴⁴ Program z koncertu PSJU na zámku Blatná, 7. prosinec 2012

⁴⁵ Archiv sbormistra

⁴⁶ Archiv sbormistra

⁴⁷ Program z koncertu PSJU na zámku Blatná, 7. prosinec 2012

⁴⁸ Archiv sbormistra

Zvláště výkonní umělci vysokých profesních a lidských kvalit obohacují dokonalou interpretací přednášených skladeb vnitřní život zpěváků i posluchačů, jistým způsobem podněcují sbor k zvyšování jeho úrovně a pomáhají i jeho propagaci.

11 Osobnost sbormistra Theodora Pártla

Utváření sboru, jeho pojetí i způsob projevu ovlivňuje mnoho faktorů. Avšak jedním z nejdůležitějších je osoba, která celou svou osobností a charizmatem vytváří jeho charakter. Vybírá repertoár, nacvičuje skladby, zpěvačkám předává pohled na vlastní filosofii života a snaží se z každé členky sboru „dostat to nejlepší“, co dokáže zpěvem nabídnout a vše později předvést na nespočtu koncertů a vystoupení, kterých se PSJU každoročně účastní- takovým člověkem je zajisté sbormistr Theodor Pártl.

Středoškolský profesor, pedagog a úspěšný sbormistr Mgr. Theodor Pártl se narodil 30. září roku 1933 na samotě ve Strunkovicích nad Blanicí nedaleko Prachatic, kde žije dodnes. Hudba ho ovlivňovala již v mládí prostřednictvím jeho strýce Františka Pártla, všestranného muzikanta. Po nepřipuštění k maturitní zkoušce z politických důvodů na gymnáziu v Prachaticích v roce 1951 společně pracuje s otcem na již znárodněném mlýně. Později externě odmaturoval a nastoupil na dálkové studium obor hudební výchova a český jazyk pro 6.-9.p.r. Svému učitelskému povolání se věnoval na základních školách v Kralovicích a Vítějovicích. Ve Vlachově Březí založil svůj první hudebně pěvecký sbor.⁴⁹

Po přeložení na Pedagogickou školu v Prachaticích roku 1963 zakládá Pěvecký sbor jihočeských učitelek. Během této etapy jeho života také pět let dálkově studoval svou aprobaci pro střední školy na Filosofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.⁵⁰

Odchod z Pedagogické školy souvisel se založením Biskupského gymnázia J. N. Neumanna v Českých Budějovicích, jehož ředitel ho požádal o spolupráci. Ani tato změna neovlivnila jeho práci s PSJU.

I když v roce 2013 oficiálně předává vedení sboru jedné z jeho členek Mgr. Anně Voříškové, stále se se sborem schází každý první pátek v měsíci na Biskupském gymnáziu a vede část zkoušek i vystoupení.⁵¹

---

⁴⁹ FUCHS Jiří. Jubileum sbormistra Theodora Pártla, *Cantus* 4/2013, s. 4-7

⁵⁰ FUCHS Jiří. Jubileum sbormistra Theodora Pártla, *Cantus* 4/2013, s. 4-7

⁵¹ FUCHS Jiří. Jubileum sbormistra Theodora Pártla, *Cantus* 4/2013, s. 4-7

Theodor Pártl získal řadu ocenění, z posledních let uvádím například Cenu Ferdinanda Vacha (1998), Uměleckou cenu Františka Chodury (2002) a Senior prix (2014).⁵²

Jeho vytrvalost a láska ke sboru je i po tolika letech obdivuhodná a každá z členek ji pociťuje „na vlastní kůži“ během zkoušek, společných zájezdů, vystoupení i osobních rozhovorů s ním. Všechny zpěvačky oceňují jeho těžkou a namáhavou práci. Jedna ze členek napsala do památníku, který mu věnovaly k jeho 70. narozeninám: „Při zkouškách ani při koncertech není nikdy dost času poděkovat a vyjádřit naši vděčnost panu profesorovi za to, co pro nás s nezdolnou energií dělá i navzdory nespravedlivě ubíhajícímu času. A proto tak činím za všechny... Sedět na zkoušce, mít okolo sebe samé příjemné lidi, dělat to, co vás baví, a ještě s pocitem, že všechna práce není jen radost sobě, ale i druhým. Když řeknu, že je každé setkání pro nás všechny velkou posilou do všedního upospíchaného kolotoče, zní to jako fráze. I sám pan profesor je v poslední době stále častěji na rozpacích, zda sbor dál vede více kvůli sborovému umění nebo kvůli těžko zachytitelnému „spříznění duší“, které zde panuje. To se projeví třeba při vícedenních zájezdech, kdy se večer sedne a za doprovodu našich muzikantů přezpívá vše od Jaroslava Ježka přes folk, Beatles až k rocku. A pan profesor navzdory únavě s každým popovídá, pak spokojeně přihlíží, usmívá se, poslouchá, mnohdy i s dojetím v očích.“⁵³

Tajemství o udržení si své vitality sdělil v rozhovoru pro čtvrtletník *Cantus*: „Stálou aktivitou, zájmem o vše dobré a ochotou pomáhat, kde je třeba a kde mi ještě síly stačí. Posiluje mě víra, hudba, poezie, zájem o přírodu, zvláště zpívající pstruhové řeky...a raduji se ze všech hezkých maličkostí kolem sebe. Svůj život беру jako službu něčemu nadosobnímu, něčemu, co nás převyšuje, např. dobro, krása... a to vše tuším spojené v pojmu Bůh.“⁵⁴

Theodor Pártl je sbormistrem, který po svých zpěvačkách vyžaduje maximum. Jeho přísnost, kterou jsem poznala během zkoušek sboru, to jen dokazuje. Zároveň jeho náklonnost a úcta ke každému činí společná setkání výjimečná a jen málokdo by si uměl představit sbor bez jeho přítomnosti.

---

⁵² Archiv sbormistra

⁵³ Archiv sbormistra

⁵⁴ FUCHS, Jiří. Jubileum sbormistra Theodora Pártla, *Cantus* 4/2013, s. 4-7

12 Osobnost sbormistryně Anny Voříškové

Výběr svého nástupce ve sbormistrovském povolání jistě není jednoduchou záležitostí. Důležité je vybrat vhodného kandidáta, který dále ponese dobré jméno celého sboru, ale také udrží příjemné vzájemné vztahy mezi všemi členy. O to se při svém výběru snažil také sbormistr Theodor Pártl, který si za svou nástupkyni vybral sbormistryni Annu Voříškovou.

Mrg. Anna Voříšková (1983), rozená Vlčková, je absolventkou Střední pedagogické školy v Prachaticích. Její studium pokračovalo na Pedagogické fakultě JU v Českých Budějovicích v oboru Učitelství českého jazyka a hudební výchovy. Středoškolská dráha profesorky pro ni začala na Biskupském gymnáziu J. N. Neumanna, kde nyní vede i studentský Bigysbor.⁵⁵ Zde se setkala i s panem profesorem Pártlem a aktivně se zapojila do PSJU v září roku 2007.⁵⁶

V roce 2008 se konal několikadenní zájezd sboru do Florencie v Itálii. Při našem rozhovoru paní sbormistryně vzpomínala: „Dodnes si vzpomínám, jak jsme se s Theodorem procházeli v jedné z ulic Florencie. Mluvil o tom, jak nemůže najít žádnou vhodnou náhradu za sebe a stále mě přemlouval. Nakonec jsem povolila.“ Po postupném předávání zkušeností a poznávání během následujících let došlo k oficiálnímu předání sbormistrovského postu na jubilejním koncertu PSJU 12. dubna 2013 v koncertní síni Otakara Jeremiáše v Českých Budějovicích.⁵⁷

Její pocity při této události byly smíšené. Jistě si velmi vážila této pocty, které se jí dostalo, ale také v našem rozhovoru zmínila své obavy z toho, jak jí členky sboru v její nové pozici přijmou. Patřila a stále patří k nejmladším členkám sboru. S tímto „problémem“ se vyrovnala velmi rychle, což mohu posoudit hlavně díky mé účasti na několika zkouškách pod jejím vedením.⁵⁸

Práce se dvěma odlišnými sbory vyžaduje rozdílný přístup k těmto tělesům (Bigysbor, PSJU). Smíšený sbor biskupského gymnázia se skládá z 20 studentů, zásadní rozdíl je tedy ve věku zpěváků- to přináší nové možnosti při sestavování repertoáru. Sama sbormistryně se zmínila, že na výběru skladeb se částečně domlouvá se členy sboru. Je

---

⁵⁵ <http://psju-cb.webnode.cz/s-bormistr/>

⁵⁶ Osobní rozhovor s A. Voříškovou dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

⁵⁷ Archiv sbormistra

⁵⁸ Osobní rozhovor s A. Voříškovou dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

možné přinést nebo navrhnout ty, které by rádi zpívali a po vzájemné domluvě se snaží jejich požadavek uskutečnit.⁵⁹

PSJU je repertoárem i celým charakterem „odrazem“ svého sbormistra. Od svého začátku je základním pilířem práce na skladbě její dynamika a barva zvuku, zněla pianissima i fortissima. To respektuje i „nová“ sbormistryně, která přiznává, že v tomto aspektu vedení sboru má stále co vylepšovat.⁶⁰

Jelikož se sbor schází jen jednou za měsíc a hodně času si žádá příprava nejbližších vystoupení, nezařazuje nové skladby do repertoáru příliš často. V porovnání s repertoárem pana profesora nacvičuje skladby rytmicky složitější a modernější. Stále však dochází ke konzultaci s ním. Všech jeho cenných rad si velice váží a respektuje je.⁶¹

Za nejdůležitější pro úspěšnou práci sboru považuje dobré prostředí a společenství, ve kterém pracuje. Dále soustředěnost a účast členek na zkouškách, která i jednou měsíčně může činit problém pro některé dojíždějící a zaměstnané.⁶²

Za její práci i odvahu jí náleží obdiv nejen od členek sboru, ale také od všech posluchačů a příznivců. Myslím si, že i v této nové etapě PSJU se podaří „nové“ sbormistryni dosáhnout velkých úspěchů, neboť k tomu má všechny předpoklady.

---

⁵⁹ Osobní rozhovor s Annou Voříškovou dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

⁶⁰ Osobní rozhovor s Annou Voříškovou dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

⁶¹ Osobní rozhovor s Annou Voříškovou dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

⁶² Osobní rozhovor s Annou Voříškovou dne 2. 12. 2016 v Českých Budějovicích

13 Alena Váchová, členka PSJU

Za více než 50 let působení prošlo sborem nespočet členek. Některé z nich byly součástí jen po dobu svého studia na SPgŠ, pro další bylo rozloučení se sborem natolik nepříjemná představa, že se rozhodly ve sborové činnosti pokračovat, zpříjemňovat si všední život zpěvem, scházet se se svými spolužačkami a kamarádkami a udržet si kontakt s lidmi, se kterými by se jinak nepotkávaly. Jinak tomu nebylo ani u paní Aleny Váchové, dlouholeté členky sboru.

Mým hlavním záměrem v této kapitole je ukázat pohled jedné ze členek, její osobní zkušenosti, postřehy a postoje vůči sboru i jeho sbormistrovi. Veškeré informace jsou čerpány z osobního rozhovoru.

Sbor a zpěv pro ni v době začínajícího studia nebyl prioritou, více se věnovala sportu. Sbornistrem Theodorem Pártlem byla přesvědčována, aby se do sboru přidala. Její jemný hlas se mu zalíbil. Poslední slovo v jejím rozhodování však měla kamarádka, která se stala členkou o něco později. „Co mě zaskočilo na začátku, byla hierarchie členů, vyplývající z doby působení ve sboru, a přísná kázeň, rozdělení úkolů. Theodor má rád přirozenost, takže nás kontroloval, zda se nelíčíme, zda nemáme koncertní šaty kratší než 10 cm nad kolena, obarvené vlasy komentoval. Zkoušky byly dlouhé a náročné, každý detail byl pro něj důležitý.“ I dnes platí rozdělení úkolů – psaní kroniky, kontrola šaten, nošení pultů apod. „Pokud vzpomínám na začátky ve sboru, vzpomínám zároveň i na nezralost sama sebe v tom věku.“⁶³

V dnešní době sbor obsahuje zhruba 30 členů, což je dvojnásobně méně než počet, kterým se pyšnil dříve. Jak v rozhovoru zmínila paní Alena, nezáleží na kvantitě, ale kvalitě.

„Vzhledem k tomu, že nyní je jádro sboru stabilní už dlouhá léta a tvoří je ve většině výborné zpěvačky, myslím, že dnes je sbor pěvecky kvalitnější. Důvodem je i to, že jsou to vyzrálé osobnosti, které vědí, o čem zpívají.“ Přiznává, že vyšší technická úroveň byla dříve- zejména z důvodů důkladného individuálního procvičení všech členů a také z důvodu mladých hlasů, které jsou jemné i ve vyšších polohách. Pokud jde ale o výraz, o předání poselství, jeví se jí kvalitnější nyní.

---

⁶³ Rozhovor s Alenou Váchovou, 29.12. 2016

Sbormistr Th. Pártl je nedílnou součástí sboru, vtiskl mu osobitý charakter, ve kterém se promítá jeho celoživotní filosofie, láska k přírodě i k lidem. Jeho přístup ke členkám je nyní laskavější a vřelejší. Jiné věci zůstávají stále stejné: „Vím, že mu záleží na výsledku, že mu jde o krásu. Na provedení skladeb Theodorovi záleží totiž stále stejně – na sebemenším detailu, krásném a čistém tónu, souznění myšlenky a zpěvu. V tom se určitě nezměnil a v tom, jak cítí skladby, také myslím ne.“

Během zkoušek, které jsem navštěvovala v průběhu několika měsíců, jsem si také všímala situací, které se odehrávaly před zkouškou. Při postupném příchodu každé zpěvačky bylo neodmyslitelnou součástí podání rukou se sbormistrem a prohození několika slov, kterými projevil náklonnost a opravdový zájem. Názor paní Váchové na pana sbormistra mě tedy nepřekvapil: „Mám ho ráda a vážím si ho. Pro jeho pevnost v názorech, čitelnost, odpovědnost, důkladnost a citlivost. Má svou identitu, nezamává s ním ani chvála ani kritika, dělá něco, co přesahuje jeho vlastní život a dělá to celým svým životem, s obrovským nasazením a elánem, který se v jeho věku vidí jen u lidí, kteří se v životě věnují tomu, co jim opravdu dělá radost a co má smysl. Obdivuji to.“

Nástup nové sbormistryně Anny Voříškové u mě vyvolal otázku: Je rozdíl v práci a přístupu ke sboru obou sbormistrů? Sbormistryně podle paní Aleny více dbá o intonační přesnost, technickou správnost a sbormistr o výraz, krásu tónu. Každý je něčím specifický, ale i když je od sebe dělí tolik let, oba jsou plni energie.

Tolikaleté navštěvování sboru zajisté ovlivní život i názory každého, který tento pocit zažil. Ovlivnění vztahu k hudbě, otevření „dveří do jiného světa“, morálních hodnot a celkového vztahu k umění je nezpochybnitelné. „Zpívám ve sboru stále, protože mám ráda souzvuk hlasů, krásu lidových písniček i dalších skladeb, Theodorovo cítění skladeb, společný zpěv s někým pro někoho. Také se na sboru cítím být v jakémsi ideálním mravně čistém a nemateriálním světě.“

Přidání mužských hlasů přineslo dle slov paní Aleny Váchové obohacení. Jsou krásné, měkké až mechové, celkový zvuk je s nimi bohatší a lze díky nim zařadit i jiné skladby, které zpestřují program koncertů a vystoupení.

Z našeho společného rozhovoru pro mě bylo patrné, že sbor ji nenabídl pouze hudbu jako takovou, ale i životní filosofii.

A co by popřála PSJU do následujících let? „Dostatek zapálených členů a zachování jemného, kultivovaného hlasového projevu, Theodorovi zdraví.“

14 Závěr

Pěvecký sbor jihočeských učitelek je hudebním tělesem působícím na poli hudebního dění více než padesát let. Zásluhou sbormistra Th. Pártla a jeho poctivé práce dosáhl velkého úspěchu nejen v České republice, ale také v zahraničí. Jeho oddanost sboru jsem si uvědomila během zkoušek i všech konzultací, které mi s laskavostí poskytl. Jeho členky jsou si toho vědomy.

Nástup nové sbormistryně se stal krokem, který vnesl novost a jiný přístup k celkovému vedení, ne však v negativním slova smyslu.

Cílem mé bakalářské práce bylo shrnout historii sboru a vymezit důležité mezníky jeho působení v průběhu let, jeho osobitost a jedinečnost. Pohled na PSJU „zevnitř“ mi umožnila členka Alena Váchová, která mi ochotně odpověděla na všechny mé otázky a moji práci tím oživila o informace, které z kronik ani článků nelze zaznamenat.

Za svůj život jsem „prošla“ třemi různými sbory, avšak ani jeden z nich nevyňikal takovou barevností hlasů a celkovým nezaměnitelným výrazem. To jen dokazuje, že PSJU je hoden uznání od všech posluchačů a příznivců.

15 Zdroje

Literatura a internetové stránky:

HILMERA, Oldřich. *Cesta sbormistrova: o taktování, studiu vokálního díla, rozestavení pěveckého sboru a jeho řízení*. V Praze: Unie, 1945.

MATĚJKOVÁ, Jana. *Pěvecký sbor jihočeských učitelek a éra sbormistra Th. Pártla*, České Budějovice 1997. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Pedagogická fakulta.

PADRTA, Karel. *Hudba*. České Budějovice: Jihočeské nakladatelství, 1989.

ŠVEHLOVÁ, Marie. PSJU. Sbormistři [online]. © 2011 [cit. 2016-11-12]. Dostupné z: <http://psju-cb.webnode.cz/s-bormistr/>

Periodikum:

Cantus: časopis pro sborové umění. Praha: Unie českých pěveckých sborů, 2008. ISSN 1210-7956.

Cantus: časopis pro sborové umění. Praha: Unie českých pěveckých sborů, 2013. ISSN 1210-7956.

Cantus: časopis pro sborové umění. Praha: Unie českých pěveckých sborů, 2015. ISSN 1210-7956.

Články:

FUCHS, Jiří. [název článku nezjištěn], Jihočeská pravda 27. 5. 1983

KOLÁŘ, Jiří. [název článku nezjištěn], Hudební rozhledy č. 8 1976

PASQUAZZO, Bruno. Stamicovo kvarteto a český pěvecký sbor v eggenfeldenském městském kostele, Rottaler Anzeiger, duben 1996, překlad Tomáš Bařha

RAULT, Pascal. [název článku nezjištěn], Lamballe 1. 7. 1990, Francie, překlad Slavoj Černý

SCHMIED, Otto. [název článku nezjištěn], Rottaler Anzeiger, 12. 4. 1995, překlad Tomáš Bařha

THIJSSE, Vim. [název článku nezjištěn], Vaderland 30. 6. 1975, Holandsko

VAN GOOL, Wouter. [název článku nezjištěn], Haagsche courant 26. 6. 1975, Holandsko

ZUMR, František. [název článku nezjištěn], Cantus 3/2008

[autor a název článku nezjištěn], Feuille d'Avis de Vevey 28. 6. 1982, Švýcarsko, překlad Slavoj Černý

[autor a název článku nezjištěn], Květy č. 50, 16. 12. 1972

[autor a název článku nezjištěn], Riviera, Vevey 1. 7. 1985, Švýcarsko, překlad Slavoj Černý

[autor a název článku nezjištěn], Thuringische Landes-Zeitung 11. 5. 1968, Německo, překlad Slavoj Černý

Archiv sbormistra Theodora Pártla (programy koncertů, fotografie, kronika sboru)

Archiv Drahomíry Hanigerové, členky sboru

Rozhovor:

PÁRTL Theodor, 2016, 2017. Interview se zakladatelem a sbormistrem sboru. České Budějovice

PÁRTLOVÁ Jana, 2016, 2017. Interview se členkou sboru. České Budějovice

VÁCHOVÁ Alena, 2016. Interview se členkou sboru. České Budějovice 29. 12.

VOŘÍŠKOVÁ Anna, 2016. Interview se sbormistryní sboru. České Budějovice 2. 12.

16 Seznam příloh ⁶⁴

Příloha č. 1: Znak PSJU- nota se skřivánkem, autor Josef Sahula

Příloha č. 2: Milá slova věnovaná Theodoru Pártlovi sepsaná členy sboru k jeho jubileu (poslední odstavec od Hany Bezděkové, členky PSJU)

Příloha č. 3: Báseň Jana Přídala „Věnováno Theodoru Pártlovi a jeho sboru“, 12. listopad 2005

Příloha č. 4: Přední a zadní strana programu ke koncertu v kostele Nejsvětější Trojice v Čimelicích 30. března 2012

Příloha č. 5: Vnitřní strana programu ke koncertu v kostele Nejsvětější Trojice v Čimelicích 30. března 2012

Příloha č. 6: Společenský řád PSJU a jako příklad Rady a pokyny na cestu jednoho ze zájezdů

Příloha č. 7: Ukázka organizačního programu zájezdu (Itálie 28.-30. září 2012)

Příloha č. 8 a 9: Pamětní list k 50. výročí sboru

Příloha č. 10 a 11: Program adventního koncertu v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Blatné 18. prosince 2016

Příloha č. 12: Pohlednice z koncertu na Kratochvíli 8. června 2002

Příloha č. 13: Pašijové zastavení v kostele sv. Václava v Praze 4. září 2014

Příloha č. 14: Koncert v Praze, České muzeum hudby 14. března 2015, diriguje sbormistryně Anna Voříšková

Příloha č. 15: Koncert v Praze, České muzeum hudby 14. března 2015, diriguje sbormistr Theodor Pártl

---

⁶⁴ Archiv sbormistra Theodora Pártla

Příloha č. 1: Znak PSJU- nota se skřivánkem, autor Josef Sahula

Z pera členů sboru ...

"...pečuje nejen o naše hlasy, ale i duše" Eva Drančáková

"Děkujeme za moudro, opravdovost, krásné chvíle, vzpomínky..."
Ivana a Lenka Hálovy (matka s dcerou)

"Děkujeme, že jsme společně s Vámi mohly těšit ostatní" sestry Marešovy

"Díky Vám jsem přijala zpěv jako nezbytnou součást pro bohatší a plnější prožívání všedního života." Jana Charvátová

"Krása písní žije v duši toho, kdo je zpívá." Ivana a František Pittnerovi
(členové manželé)

"Děkuji, že jste mi umožnil návrat k Vám a ke zpěvu a dovolil poznávat hloubku a smysl žití." Vladka Smolíková

"Každé roční období prožívám intenzivněji od té doby, co jsem Vás poznala. Ani ta mlha, co sedí nad prachatickým kostelem, se mi už nezdá šedá... děkuji za seznámení s paní Huďbou, děkuji za to, že jste." Petra Staňková

"Jsem vděčná osudu, že po léta prolíná cesty našich životů" Monika Janoušková

"Děkuji, že jste mě naučil vidět, slyšet a cítit krásu" Ivana Kovaříková

" napsat Vám pár řádek do památníku
je pro mě zároveň radostí i ctí,
nedělám tak z povinnosti, ze zvyku,
přeji Vám vše dobré do dalších dní.

Jste mým učitelem, rádcem, přítelem,
rád Vám naslouchám,
víte, kdy kráčet tam (a kdy zas sem),
zda pracovat či se oddat hrám.

Ukázal jste mi krásu drobností,
lidskou ryzost, toleranci, pokoru,
že dokonalost je skryta v souladu maličkostí.

Ukázal jste mi, jak za tou svou pravdou stát,
když cesta života vede dolů, nahoru,
kdy bojovat a kdy se spíše kát.

Rád s Vámi zpívám, to také není zvyk,
za vše, co jste mi dal, Vám patří můj dík." Tomáš Adámek

"Při zkouškách ani při koncertech není nikdy dost času poděkovat a vyjádřit naši vděčnost panu profesorovi za to, co pro nás s nezdolnou energií dělá i navzdory nespravedlivě ubíhajícímu času. A proto tak činím za všechny ... Sedět na zkoušce, mít okolo sebe samé příjemné lidi, dělat to, co vás baví, a ještě s pocitem, že všechna práce není jen pro radost sobě, ale i druhým. Když řeknu, že je každé setkání pro nás všechny velkou posilou do všedního upospíchaného kolotoče, zní to jako fráze. I sám pan profesor je v poslední době stále častěji na rozpacích, zda sbor dál vede více kvůli sborovému umění, nebo kvůli těžko zachytitelnému "spříznění duší", které zde panuje. To se projeví třeba při vícedenních zájezdech, kdy se večer sedne a za doprovodu našich muzikantů přezpívá vše od Jaroslava Ježka přes folk, Beatles až k rocku. A pan profesor navzdory únavě s každým popovídá, pak spokojeně přihlíží, usmívá se, poslouchá, mnohdy i s dojetím v očích."

Příloha č. 2: Milá slova věnovaná Theodoru Pártlovi sepsaná členy sboru k jeho jubileu
(poslední odstavec od Hany Bezděkové, členky PSJU)

Věnováno Theodoru Pártlovi a jeho sboru.

Podej mi ruku, země má,
tu něhu zanotuj v písničce,
ona nám hřejivé teplo dá
s láskou jak poupátko v kytičce.

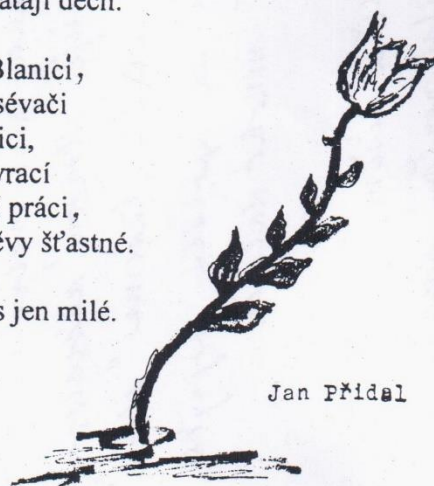
Ta láska jak balvan v srdci tlačí,
ta země i tráva vadne v pláči.
Kvete mi hlava a já nevím kudy kam,
slyším jen v oblacích zpěvy ptačí,
jsem šťasten, že nejsem na světě sám.

Písničky krásné, vzpomínky milé,
úsměvy šťastné jak obláčky bílé,
jste jako slunce, které se vrací,
slyšet vás v oblacích, které se ztrácí.

Jste jako nebe, které s něhou zpívá,
jste jako květy poseté po lesní stráni.
Jen samé kouzlo lásky ve vás se skrývá,
před vámi, písničky, každý se s úctou sklání.

Jste jako hvězdy, které se vinou k sobě,
písničky z Moravy, Slovenska, Čech.
Necht' je vás slyšet v každé době
k radosti, slávě, až se všem zatají dech.

To vy, tam od Šumavy, pod Blaníci,
jako ti poutníci, jakoby rozsévači
zpíváte po městech, po vesnici,
jste jako to slunce, které se vrací
po nočním spánku, po denní práci,
pějete písničky krásné, úsměvy šťastné.
Za dnešní prožité chvíle
zůstanou vzpomínky na Vás jen milé.

Jan Přidal

Průserice 12. XI. 2005

Příloha č. 3: Báseň Jana Přidala „Věnováno Theodoru Pártlovi a jeho sboru“, 12. listopad 2005

O B E C Č I M E L I C E
kostel Nejsvětější Trojice

pátek 30. března 2012 v 18.30 hodin

KONCERT

PĚVECKÝ SBOR JIHOČESKÝCH UČITELEK
při Biskupském gymnáziu v Č. Budějovicích

přednes
ALFRÉD STREJČEK

baryton
SVATOPLUK SEM
 housle, viola

BOHUSLAV MATOUŠEK

housle
Vítězslav Ochman, Vlastimil Ochman

hoboj
Jaroslav Janutka

fagot
Jaroslav Sebera

varhany, klavír
Mikoláš Troup, Karel Beran, Monika Valová

zpěv
Ivana Valová, Katerina Mastná
 a členové PSJU

sborníkmistři
Theodor Pártl, Anna Vorišková

ALFRÉD STREJČEK (1941) – známý herec a moderátor vyniká především v uměleckém přednesu. Vystudoval JAMU v Brně. Působil v řadě pražských divadel, je interpretem i autorem cyklu pořadů o slavných českých osobnostech (Kartu IV., Husovi, J.A. Komenském), v poslední době se soustřeďuje zejména na hudební pořady. Jeho nezaměnitelný hlas je znám z řady pořadů Českého rozhlasu a České televize.

SVATOPLUK SEM (1973) – barytonista, již za studií na konzervatoři spolupracoval s Jihočeským divadlem, kde v r.1998 přijal angažmá. Od r. 2009 se stal sólistou Státní opery v Praze a je stálým hostem Národního divadla i řady dalších operních scén (Brno, Olomouc, Plzeň, Londýn aj.). Často vystupuje s Jihočeskou komorní filharmonií, Karlovarským symfonickým orchestrem aj. Získal tříkrát Jihočeskou Thálii a Cenu Karla Rodena.

BOHUSLAV MATOUŠEK (1949) – profesor AMU v Praze a JAMU v Brně je mezinárodně uznávaný houslový virtuóz. Ve světové premiéře nahrál kompletní dílo B. Martinů pro housle a klavír, za které získal řadu ocenění včetně hlavní ceny Cannes Classical Award ve Francii (2001) a tentýž komplet byl vyhlášen deskou roku v USA (2000). S Českou filharmonií nahrál tvorbu B. Martinů pro housle (violu) a orchestr. S PSJU trvale spolupracuje od r. 1981.

VÍTĚZSLAV OCHMAN (1987) – absolvent Konzervatoře v Č. Budějovicích, obor housle, pokračuje ve studiu na AMU v Praze u prof. B. Matouška a na Univerzitě múzických umění ve Vídni u prof. Jana Pospíchalá. Je laureátem řady soutěží, za koncertní činnost obdržel tříkrát ocenění Talent Jihočeského kraje.

VLASTIMIL OCHMAN (1955) – absolvent Pedagogické fakulty v Č. Budějovicích, obor housle. Byl dlouholetým členem Jihočeské komorní filharmonie v Českých Budějovicích, kde v současnosti zastává místo jejího ředitele (od roku 2000).

JAROSLAV JANUTKA (1972) – absolvent Konzervatoře v Praze, obor hoboj. Působí v několika hudebních tělesech, zvl. v Pošumavské komorní filharmonii v Prachaticích a v Dechovém kvintetu učitelů ZUŠ, jako sólista spolupracuje se Smýčcovým orchestrem v Č.Krumlově.

JAROSLAV SEBERA (1973) – absolvent Konzervatoře v Brně, obor fagot. Vyučoval na ZUŠ v Netolcích, nyní působí v Pošumavské komorní filharmonii v Prachaticích a v Orchestru města Vodňan.

MIKOLÁŠ TROUP (1988) – absolvent Konzervatoře v Č. Budějovicích, obor varhany a skladba, v současnosti studuje hudební vědu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Je všestranně hudebně nadaný. Zabývá se převážně hudbou duchovní, zvl. starou předbachovskou, a hudbou současnou.

Příloha č. 4: Přední a zadní strana programu ke koncertu v kostele Nejsvětější Trojice v Čimelicích 30. března 2012

Missa brevis

Kyrie, eleison, Christe, smiluj se, Kriste, smiluj se.

Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, glorificamus te. *Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválime tě, veličíme tě, klaníme se ti, oslavujeme tě.*

Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt caeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis. *Svatý, svatý, svatý Pán, Bůh zástupů. Plná jsou nebesa i země tvé slávy. Jásejme na výsostech.*

Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis. *Pozétnaný, kdo přichází ve jménu Páně. Jásejme na výsostech.*

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Dona nobis pacem. *Beránku Boží, který snímáš hříšný světa, smiluj se nad námi. Daruj nám pokoj.*

Lucerna Domini

(Salomounova Kniha přísloví, kap. 20, verš 9, 22, 27, 2, 26, 17, 29, 27)

Quis potest dicere: Mundum est cor meum, purus sum a peccato? *Kdo může říci: mé srdce je čisté, jsem bez hříšů?*

Ne dicas: Reddam malum, expecta Dominum, et liberabit te. *Nerříkej: oplátím zlo, ale očekávej Pána a on tě osvobodí.*

Lucerna Domini spiraculum hominis, quae investigat omnia secreta ventris. *Světlo Hospodínovo vstupuje do člověka a prozkoumává vše, co skrývá ve svém nitru.*

Sicut rugitus leonis, ita est terror regis: qui provocat eum peccat in animam suam. *Jako řev lva je králův hněv: kdo ho vyvolá, hřeší proti svému životu.*

Dissipat impios rex sapiens et incurvat super eos fornicem. *Moudrý král rozptýlí neposlušné a obklopi je hněvem.*

Suavit est homini panis mendacii, et postea implebitur os eius calculo. *Komu chutná chléb klamu, bude mít později plná ústa pisku.*

Exultatio iuvenum fortitudo eorum, et dignitas senum canities. *Chloubou mládemců je jejich statečnost, důstojností starců jsou šediny.*

Lucerna Domini spiraculum hominis. *Světlo Hospodínovo vstupuje do člověka.*

PĚVECKÝ SBOR JIHOČESKÝCH UČITELEK (PSJU)

byl založen v předání r. 1963 svým sbormistrem Theodorem Pärtlem na Pedagogické škole v Prachaticích a od r. 1993 pokračuje při Biskupském gymnáziu v Č. Budějovicích, kde začal zpívat také s mužskými hlasy jako sbor smíšený. Počátkem příštího roku dovrší 50 let svého trvání. Během své činnosti koncertoval po celé naší vlasti a téměř v celé Evropě (Anglie, Estonsko, Finsko, Francie, Holandsko, Chorvatsko, Itálie, Lotyšsko, Maďarsko, Německo, Rakousko, Slovensko, Španělsko, Švýcarsko aj.). Uskutečnil řadu rozhlasových a televizních záznamů, přímých přenosů (léz v Německu a Švýcarsku), natočil LP desku a tři CD. Na festivalech, přehlídkách a soutěžích získával vždy přední ocenění (zvl. 1. cena a absolutní vítězství na Internationala koorfestival v Haagu v r. 1975). K nejvýznamnějším spolupracovníkům patřil vedle Radovana Lukavského, skladatelů Zdenka Lukáše nebo Františka Chodury především Mistr Eduard Haken, s nímž PSJU uskutečnil 68 společných koncertů. Spolupráce přerostla v upřímné přátelství, pro členy sboru byl každý společně prožatý čas velkým svátkem a nejnak je tomu i se současnými spolupracovnicí PSJU.

Kancionál 1582	Gaudete, gaudete
Prachatický kancionál 1620	Surrexit Christus hodie
César Franck	Panis angelicus
Zdeněk Lukáš	Miserere mei
Jean Maria Leclair	Gavota
Karel IV.	Biblická úvaha
Zdeněk Lukáš	Missa brevis (Kyrie, Gloria, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei)
Antonín Dvořák	Molto vivace ze Sonatiny G dur
František Saleský	Modlitba ve stáří
Zdeněk Lukáš	Lucerna Domini
Antonín Dvořák	Mazurek
Antonín Dvořák	Biblická píseň č. 5
Antonio Caldara	Seben crudele
Josef Veselý (arr.)	Everybody sing freedom
William L. Dawson (arr.)	Soon ah will
Josef Veselý (arr.)	Můj Pán všechny svolá
George Gershwin	Summer time
Archiv hraběte Pachty	Zámecká hudba
František Chodura (arr.)	Zalet, sokol
Mikoláš Troup (arr.)	Zákolníček
Zdeněk Lukáš (arr.)	Svítilnička
Zdeněk Lukáš (arr.)	Na horách
Bohuslav Martinů	Otvírání studánek

Společenský řád PSJU

1. Dbát pokynů vedení a všechna přání a připomínky ~~vždy~~ sdělovat přímo. /Do průběhu zájezdu může každý zasahovat do té míry, do jaké se podílel na jeho přípravě./ Očekávám od Vás co nejlepší úroveň po stránce lidské stejně jako po stránce umělecké, v tom spatřuji Vaši hodnotu, důvod vážit si Vás - anebo naopak.
2. Sborová kázeň = dochvilnost, ohleduplnost: vždy napřed povinnosti, teprve potom osobní nároky /ne já, ale my/. Dlouhé cestování přináší únavu a precitlivělost, vždy si toho budme vědomi, mějme pro sebe pochopení a neotravujme se navzájem /např. nerušíme po večerce a před budičkem/. Při koncertě rychlost přípravy a soustředěné vystupování /dbát rozmístění nemluvit, nedívat se do sálu, 3U= úsměv, ústa, úsilí/.
3. Reprezentační chování na každém kroku. /Vylučujeme nevkusné líčení a čtení v autobusu / - Vzájemná zdvořilost a úcta mezi sebou a zvl. k host telům./ Na vše se dovolíme, za vše poděkujeme; na nic nesaháme, co není naše.
4. Hlavní náplní zájezdu je zpěv a krása přírody, umělecké a historické památky. Pohotově zpíváme při každé příležitosti.
5. Opatrujte sebe a druhé i naše věci, abyste splnili šťastný návrat. Myslete na své blízké doma i při použití svého kapesného./

Rady a pokyny na cestu

Při nástupu předložíte cestovní pas a osobní zdravotní pojistku.

Nedoporučujeme cestovat s větším obnosem peněz.

Oblečení a) cestovní, b) vycházkové /příkrývka hlavy, pohodlná obuv; pamatujte na déšť i zimu a společenskou vhodnost/, c) koncertní /šály, šaty, bílé boty, d) na spaní včetně autobusu, povlečení (a na polštářích), náčelník

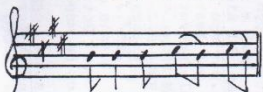
Zavazadla a větší tašky opatřené jmenovkami uložíte do dolního prostoru autobusu a nebudou se během cesty vyndávat. Příruční tašku s potřebami na cestu si vezmete do autobusu. Též ožnak a tričko PSJU.

Jídlo na obě cesty - nekazící se potraviny /pečivo, vložky, ořechy, suchary, konzervy, ovoce, zelenina, instantní polévka s hrnkem, lahev na pití cestou/, C vitamín a osobní léky. Mápoje můžete zakoupit u p. řidiče.

Věci osobní hygieny, přezůvky, ramínko, šití, lžička, sáčky, ubrousky, ... psací potřebv, mapy, slovníčky, průvodce, baterka, hodinky...

ref: Laudato sii, o mi signore, . . .

1. Děk za všechno, co stvořils, Pane,
 děk za teplo, když slunce plane,
 děk za hvězdy a vůnek svěží,
 děk za vozu, za hudbu z věží.

2. Děk za vesmír, planetu Zemi,
 děk za chvíle, kdy dobře je mi,
 za přírodu, když všechno vykvetá,
 moře, hory, za krásu světa.

3. Za to všechno děk ti vzdáváme,
 spolu s bratry žalmy zpíváme,
 ať každý z nás, z blízka i z dáli
 celým srdcem, tě, Pane, chválí!

Příloha č. 6: Společenský řád PSJU a jako příklad Rady a pokyny na cestu jednoho ze zájezdů

Italské výslovnosti:

1, 2, 3 uno /una/, due, tre
 4, 5 quattro, cinque
 6, 7 sei, sette
 8, 9, 10 otto, nove, dieci
 100, 1000 cento, mille
 1000 den buon giorno
 1000 večer buona sera
 1000 noc buona notte
 1000 předvečer arrivederci
 1000 promiňte mi scusi
 1000 prosím per favore
 1000 díky grazie
 1000 ano, ne sì, no
 1000 já nerozumím... /non comprendo/
 1000 pane, paní, slečna signore, signora, signorina
 1000 kolik? quanto?
 1000 mámi mi dobře mi sento male
 1000 vchod ingresso
 1000 vchodní uscita
 1000 schodiště scala
 1000 pozor attenzione
 1000 zavolat lékaře chiamare il medico
 1000 snídáně la prima colazione
 1000 oběd, večere il pranzo, la cena
 1000 chléb pane
 1000 mrazilina gelato
 1000 kelněte mi, kde je... Mi dica dove...
 1000 pošta, banka posta, banca
 1000 jaký je výměnit peníze Desidero cambiar denaro
 1000 kafe je kafe? Qual è il caffè?
 1000 kafe mi známku Mi dia un francobollo
 1000 a dopis lettera
 1000 vložení bych telefonovat Vorrei telefonare
 1000 kafe se oslovuje... per favore, per andare.
 1000 kafe přímé vada diritto
 1000 kafe vlevo a destra, a sinistra
 1000 kolik platím? Quanto costa?
 1000 kafe si umyt ruce? Vorrei lavarmi le mani?
 1000 kafe byste mi na mapě správnou cestu? Mi mostri la strada giusta qui
 1000 kafe, kčera, zítřka oggi, ieri, domani
 1000 ano, v pondělí, večer la mattina, a mezzogiorno, la sera
 1000 : 000 duehila, 3 000 tre-mila, 10 000 diecimila, 200 000 duecentomila;

pondělí lunedì
 úterý martedì
 středa mercoledì
 čtvrtek giovedì
 pátek venerdì
 sobota sabato
 neděle domenica
 týden settimana
 měsíc mese
 rok anno
 bílý, černý bianco, nero
 modrý, žlutý azzurro, giallo
 červený, zelený rosso, verde
 horko estate
 chladno inverno
 zima zimno
 kolik le hodin? Che ore sono?
 kolik hodin? A che ora?
 kdy? Quando
 kostel la chiesa
 píti, pitný il bere, potabile
 obchod il negozio
 škola la scuola
 studující lo studente
 učitel /ka/ il maestro /maestra/
 pohled la cartolina illustrata
 teplo il caldo
 zima il freddo
 slunce, měsíc il sole, la luna
 denaro denaro
 květiny il fiore
 ryba il pesce
 feka il fimo
 jezera il lago
 pstruh la trota

1000 kafe přímé vada diritto
 1000 kafe vlevo a destra, a sinistra
 1000 kolik platím? Quanto costa?
 1000 kafe si umyt ruce? Vorrei lavarmi le mani?
 1000 kafe byste mi na mapě správnou cestu? Mi mostri la strada giusta qui
 1000 kafe, kčera, zítřka oggi, ieri, domani
 1000 ano, v pondělí, večer la mattina, a mezzogiorno, la sera
 1000 : 000 duehila, 3 000 tre-mila, 10 000 diecimila, 200 000 duecentomila;

Koncertní zájezd PSJU při Bg do Itálie 28.-30. IX. 2012

pá.28. 7.30 přistavení autobusu k Bg /Libin-bus/
 8.00 odjezd přes Linco, Salzburg, Innsbruck,
 Brenner, Bolzano, Trento /9 h./
 17.00 Vigo Rendena /přivítání, občerstvení/
 18.00 Iavré ubytování /svě povlečení; ručník/
 19.30 Daré zkouška /sál/
 20.30 koncert: Gaude, Missa /-B/vl.ob.Hory,
 vl.duo, Zákol, Svítá, Amate.

22.30 Iavré společná večere sborů - nocleh

so.29.

8.00 snídaně /10h/
 12.00 výjezd Doss del Sabion neb kostel S.Vigilio
 návštěva Madonna di Campiglio a vdp.Martis
 17.00 Spiazzo Rendena občerstvení
 18.00 zk.usa festival /divadlo/
 21.00 koncert: Gaude, Praed, Gloria, vl.duo,
 Zákoln, Svítání, Hory.
 23.00 slavnostní večere /stan u divadla/
 Iavré nocleh

ne.30.

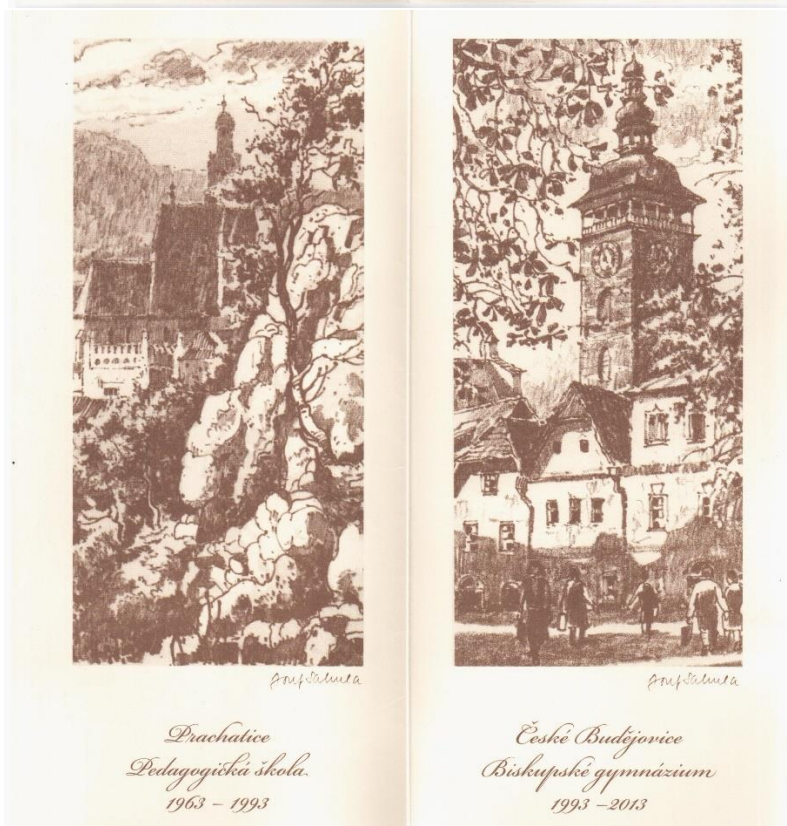
8.00 snídaně
 10.30 Vigo Rendena mše s účastí PSJU
 ? vl.ob, Missa, Gaude, Surr, Laudate.
 11.30 Spiazzo Rendena oběd - rozloučení
 13.00 odjezd do ČB /9 h/
 22.00 pravděpodobný návrat k Bg

Připomínám, aby s ohledem na celek PSJU byl každý
 vždy všude včas a pořizoval své osobní zájmy
 společným /viz Společenský řád PSJU/.

ŘČ.Aut.Schwantner - tlm.Pavla Ziková, NŠv - sbm.ThP, AV
 vl.Bohuslav Matoušek, Vítek - ob.JJ - KČ MJL -

Povinnosti: prezence - autobus - kioskbuss - parkoviště
 ubytování - stravování -- šatny - pulty - rozezpívání
 řazení, vzhled, nástup - CD, MP - suvenýry - lékárna -
 kroniky - dokumentace /audiovideo/

Příloha č. 7: Ukázka organizačního programu zájezdu (Itálie 28.-30. září 2012)

Příloha č. 8 a 9: Pamětní list k 50. výročí sboru

Pěvecký sbor jihočeských učitelů vznikl již v roce 1963 a od roku 1993 působí při Biskupském gymnáziu J. N. Neumanna v Českých Budějovicích. Během svého trvání uskutečnil mnoho koncertů v ČR i v zahraničí a je držitelem národních i mezinárodních cen. V Blatné vystoupí již potřetí. Při posledním koncertu v roce 2012 posluchači zaplnili velký koncertní sál blatenského zámku.

Během večera v blatenském kostele zazní duchovní hudba různých období (Pergolesi, Bach, Mozart, Martinů, Lukáš) i úpravy několika lidových písní. Zhruba třetina koncertu pak bude věnována instrumentálně doprovázeným adventním zpěvům, které se nejlépe hodí pro předvánoční čas.

centrum
kultury
+ vzdělávání
Blatná

ADVENTNÍ KONCERT PĚVECKÉHO SBORU JIHOČESKÝCH UČITELEK

při Biskupském gymnáziu J. N. Neumanna v Českých Budějovicích
Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Blatná

18. 12.
NEDĚLE
| 17:00 |

Gaudete, gaudete

anonym 16. st.

Stabat Mater

G. B. Pergolesi

Sanctus, Agnus Dei (Missa brevis)

Zd. Lukáš

Cesta k ráji

B. Martinů

Laudate Dominum

W. A. Mozart

Ave Maria

F. Biebl

Gavotte an Rondeau (Partita č. 3)

J. S. Bach

Huménko

arr. Zd. Lukáš

Bude večer

arr. Zb. Mrkos

Suítaníčka

arr. Zd. Lukáš

Andante, Siciliana a Gavota

J. B. de Boismortier

Můj Pán

arr. J. Veselý

Modlitba

J. Sibelius

adventní písně

arr. M. Troup

Rosu dejte, Ejhle, Hospodin přijde

Když věkové přeběhli jsou Všichni věrní křesťané

Hle, přijde Pán, Spasitel náš

Radostné to děťátko Vesele zpívejme

Instrumentalisté:

housle – Vítězslav Ochman
 klavír – Mikuláš Troup
 hoboj – Jaroslav Janutka
 fagot – Jaroslav Sebera
 trubka – Lenka Žižková

Sbormistři:

Anna Voříšková
Theodor Pártl

Příloha č. 10 a 11: Program adventního koncertu v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Blatné 18. prosince 2016

Příloha č. 12: Pohlednice z koncertu na Kratochvíli 8. června 2002

Příloha č. 13: Pašijové zastavení v kostele sv. Václava v Praze 4. září 2014

Obrázek 14: Koncert v Praze, České muzeum hudby 14. března 2015, diriguje sbormistryně Anna Voříšková

Obrázek 15: Koncert v Praze, České muzeum hudby 14. března 2015, diriguje sbormistr Theodor Pártl